

Farsi Example	Farsi Word	Gilaki Example	Gilaki Word
آقا محمود آدم خوبی است	آقا	آ مأمود خورم آدمه	آ
سیری ناپذیر است	سیری ناپذیر	آج باورده	آج
آجر دیوار دارد می افتد	آجر	دیفار ٲ آجور کفتن دره	آجور
من که می دانم سرانجام باید نزد من بیایی	سرانجام	من کی دائم آخربسر وا بآئی می ویجا	آخربسر
پایان شاهنامه خوش است	پایان	شاهنامه آخربس خۆشه	آخربس
اعضای شما کجا هستند؟	اعضا	شیمی آدم -نفران کویا ایسائیید؟	آدم-نفر
زباله ها را داخل سطل زباله بینداز	سطل زباله	آشخالنا تآود آشخال جابه	آشخال جابه
گردو می خوری؟	گردو	آغوز خوری؟	آغوز
از دربه دری بهتر است	دربه در	آلان والاخانی جا بئتره	آلاخان والاخان
بله، من هم می آیم	بله	آها، منم آیم	آها
مغازه من کنار پل آهنی است	آهن	می دۆکان آهین پۆرد ٲ ور نهآ	آهین
هر چه زنگ زدم جواب نداد	جواب	هرچی زنگ بزئم آوجا ندا	آوج
شوفاژ را تعمیر کردی؟	را	شوفازا چاکودی؟	آ
کارهای بی مزه نکن	بی مزه	آبچ ٲ کاران کۆدن نوا	آبچ
چنین نیست	چنین	آتۆ نی-یه	آتۆ
این گونه چیزها را متوجه نمی شوم	این گونه	آجور چی-یان مرآ حالی نی-یه	آجور
درست امروز که می خواستیم بیرون برویم برایم کار پیش آمد	درست	آدل ایمرۆ کی خاستیم بیشیم بیرون مه ره کار پیش بامؤ	آدل
درست همین امروز باید باران می آمد؟	درست	آدل ها ایمرۆ وآسی واران بامؤبی؟	آدل
برادرم مجرد است	مجرد	می برار آذبه	آذب
این طرف هم بیا	این طرف هم	آرایم بیا	آرایم
اشک هایت را پاک کن	اشک	تی آرسۆتانا پاکۆن	آرسۆ
این بچه های بسیار شیطان را نگاه کن	بسیار شیطان	آ آزازیل ٲ زاکانا فآندر	آزازیل
کمی خوراکی بیاورم بخوری؟	خوراکی	ایچه آسباب باورم بۆخوری؟	آسباب
این ها که دارند می آیند چه کسانی هستند؟	این ها	آشان کی آمۆن درید کیسید؟	آشان

أشبل	مائي أشبل ٣ مرأ كۆكۆ چاكونيدي	تخم ماهی	با تخم ماهی کوکو درست می کنند
ألاو	جه وس هوا سرده أمي دهنأ ألاو بیرقون آیه	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار خارج می شود
ألباقی	شیر ٣ ألباقی- یا دۆكۆن جا دۆرقون	باقی مانده	باقی مانده شیر را داخل ظرف بریز
ألنگ	مرأ ألنگ بزه بکفتم	پشت پا	به من پشت پا زد افتادم
أمان	أمان دۆ نفریم	ما	ما دو نفر هستیم
أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمبست	أ دؤغ خأیلی أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است
أمرأ	منم تی أمرأ آیم	با	من هم با تو می آیم
أمی	شؤمانم أمی أمرأ آئیدی؟	ما	شما هم با ما می آید؟
أن	أن چیسه؟	این	این چیست؟
أندیفه	أ ساعت چارصد تۆمۆن أندیفه دأره؟	ارزش	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أنگاره	چی ره أنفد أنگاره بیده-ئی؟	تدارک	برای چه این قدر تدارک دیده ای؟
أوانگاره	هأچین أمه ره أوانگاره بیده-ئیم	دردسر	بیخود برای خودمان دردسر درست کردیم
أوری	می کافشینأ أوری؟	می آوری	کاپشن من را می آوری؟
أولی	أولی تۆنۆره؟	اول	تنور اول است؟
أویر	می ساعتأ أوبرأ کۆدم	گم	ساعتم را گم کردم
أویستی	أشان دؤتا أویستی- یا مأنیدی	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أیا	تی کیلیدانأ آیا بنا بؤم	این جا	کلیدهایت را این جا گذاشته بودم
أیاز	أیاز بینیشته گۆلان ٣ سر	شبنم	شبنم روی گل ها نشسته است
أژدم	تی پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أكه	أكه تأنیم بازی بۆکۆنیم؟	چه وقت	چه وقت می توانیم بازی کنیم؟
ؤ	من ؤ حؤسئن دؤتائی شیم	و	من و حسین دو نفری می رویم
ارجئن ارجئن	کاغذانأ همه ' ارجئن ارجئنأ کۆده	ریز ریز	تمام کاغذها را ریز ریز کرد
ای	ای تۆمۆن پۆل خأیم	یک	یک میلیون پول لازم دارم
ای فچم	ترأ بیدینم ای فچم ماچی دهم	بسیار زیاد	تو را ببینم بسیار زیاد می بوسم
ای مؤشته	ای مؤشته بج مرأ فادن	یک مشت	یک مشت برنج به من بده

اي وخت	ئي وخت ترأ خأيلي خأستيم	زمانی	زمانی تو را خیلی می‌خواستیم
اي ور	أن ٚ رختان هرتأ اي ور گفته	یک گوشه	هرکدام از لباس‌هایش یک گوشه افتاده است
اي وري	أ تابلو ٚي ره اي وري نهأ؟	کج	برای چه این تابلو کج است؟
اي پئم	اي پئم آجيل مرأ فأدي؟	یک مشت	یک مشت آجيل به من می‌دهی؟
ايتأ	ايتأ كاغذ مرأ فأدن	یک	یک کاغذ به من بده
ايجانا	من و ميعاد ايجانا بؤشؤئيم بيرون	با هم	من و میعاد با هم بیرون رفتیم
ايدانه	ايدانه كوئي خأيم	یک عدد	یک عدد کدو می‌خواهم
ايدفأ	ايدفأ بامؤم شيمي خانه	یک بار	یک بار به خانه شما آمدم
ايدفأئي	ناصر ايدفأئي بامؤ اؤتاق ٚ دورؤن	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق آمد
ايدقه	أنأ ايدقه بدأر	یک دقیقه	این را یک دقیقه نگاه دار
ايدقه	ايدقه بئس	یک دقیقه	یک دقیقه صبر کن
ايرؤز	ايرؤز دئه بمانسته مي تعطيلي-يان	یک روز	یک روز دیگر مانده تا تعطیلاتم تمام شود
ايزه	ايزه بؤشؤ اؤشنتر	کمی	کمی آن طرف‌تر برو
ايسأبيد	ديشب همه أمي خانه ايسابيد	بودند	همه دیشب خانه ما بودند
ايسال	ايسال دئه مي درز تؤمانأ به	یک سال	یک سال دیگر درسم تمام می‌شود
ايسم	تي ايسم ٚيسه؟	نام	نام تو چیست؟
ايسيد	شؤمان ٚن نفر ايسيد؟	هستيد	شما چند نفر هستید؟
ايسكمؤ	بؤشؤ دؤكان دؤتا ايسكمؤ بيهين	بستنی یخی	برو مغازه دو عدد بستنی یخی بخر
ايشتاو	هأی أمرأ ايشتاو ديهه	هشدار	مدام به ما هشدار می‌دهد
ايشتاوي	ايشتاوي ٚي گمه؟	می‌شنوی	می‌شنوی چه می‌گویم؟
ايششه	ايششه، أن ٚ سرمٚه' فأندر	لفظ تنفر (اه)	اه، قیافه‌اش را نگاه کن
ايشماردن	مي زأی ايشماردنأ نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نیست
ايشكؤر	كيشكأئان ٚ رئم ايشكؤر فؤكؤن	خرده‌برنج	برای جوجه‌ها هم خرده‌برنج بریز
ايشكنئن	ٚي-يأ ايشكنئن دري؟	شکستن	داری چه چیزی را می‌شکنی؟
اينسان	اينسان بؤبؤ	انسان	انسان باش
اينفر	اينفر دئه خأئيم أمي جرگه ٚأكؤده بيه	یک نفر	یک نفر دیگر می‌خواهیم تا گروه‌مان

ايوار ايوار	... ايوار ايوار شيطان مرأ گه	گهگاه	... گهگاه شيطان به من می گوید	درست شود
ايواردم	ايواردم وا بشم بازار	يك بار ديگر	يك بار ديگر بايد به بازار بروم	
ايواڙكي	ايواڙكي بؤگؤ نأيم ترأ راحتأ كؤن	به يك باره	به يك باره بگو نمی آیم خودت را خلاص كن	
ايپچه	ايپچه پلا مه ره دؤكؤن	كمی	كمی پلو برای من بریز	
ايچي	ايچي خأيم ترأ بگم	يك چيز	يك چيز می خواهم به تو بگویم	
ايپچم	گؤش نؤكؤني ايپيچم ترأيا	برخورد تندي می كنم	توجه نكنی برخورد تندي با تو می كنم	
اوتاق	مي اوتاق كؤيتأ ايسه؟	اتاق	اتاق من کدام يك است؟	
اودؤشتن	سؤمبور؁ مانستن أمي خؤنأ اودؤشتن دريد	مكيدن	مانند زالو دارند خون ما را می دوشند	
اورشين	كترايا اؤسادم قاتؤقا اورشين بزئم	هم زدن	كفگير چوبی را برداشتم خورش را هم زدم	
اوسان	قاقؤشاقانأ اوسان بأور	بردار	قاشقها را بردار بياور	
اؤسه كؤد	أ كيتابأ كي اؤسه كؤد؟	فرستاد	اين كتاب را چه کسی فرستاد؟	
اؤشان	اؤشان كيسيد؟	آن ها	آن ها چه کسانی هستند؟	
اؤشكؤفت	آب مرأ اؤشكؤفت	در گلو گير كرد	آب در گلويم گير كرد	
اؤن	اؤن چيسه؟	آن	آن چيست؟	
اؤيا	مهين؁ كيف اؤيا نها	آن جا	كيف مهين آن جا است	
اؤچين	تي كيتابانأ اؤچين خأيم سفره واشانم	جمع كن	كتابهايت را جمع كن می خواهم سفره پهن كنم	
اؤكؤف	أمه ره اؤكؤف نأره	شگون	برای ما شگون ندارد	
بأور	بؤشؤ مي كيفأ بأور	بياور	برو كيفم را بياور	
بؤبؤسته	أ پلا دنه بؤبؤسته	آماده	اين پلو ديگر آماده است	
بؤبؤسته	چي بؤبؤسته؟	شده است	چه شده است؟	
بؤبؤسته	شهين مرد؁ ره بؤبؤسته	ازدواج زن	شهين شوهر كرد	
بؤرسفته	مي كيف؁ بند بؤرسفته	پاره شد	بند كيفم پاره شد	
بؤرسن	دنه بؤرسن	تمام كن	ديگر تمام كن	

بۇق	ماشين ^۶ شيشه بۇق بۆكۈدە	بخار	شيشه ماشين بخار كرده است
بئس	ايمشبا ^۷ آمي خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئس	ايپچه بئس	صبر كن	كمي صبر كن
بئگان	هويآ بئگان	بيفكن	همان جا بيفكن
بار بامؤئيد	گيلكان نترس بار بامؤئيد	تربيت شده اند	گيلكها شجاع تربيت شده اند
باش	خو پيله برارآ باشه	پيروز	بر برادر بزرگاش پيروز است
باقي بمانسته	آن ^۶ باقي بمانسته چي بۆكۈنم؟	باقي مانده	باقي مانده اين را چه كنم؟
بال	مي بالآ بيگير	دست	دستم را بگير
بال زنن	آن ^۶ پئر آنآ بال بزه	حمایت کردن	پدرش از آن حمايت كرد
بالاخا	آمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهي ما برخاست
بامؤخته	بامؤخته آدمآ همه دؤس دأريدي	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
بامؤختي	اوشاني كي بۆگؤفتمه بامؤختي؟	ياد گرفتن	آنهايي كه گفتم را ياد گرفتن؟
باور	مرآ باور نأيه	پذيرش	نمي توانم بپذيرم
بيه	شؤن درم بازار آگه دوسته بيه آيم بخانه	باشد	دارم به بازار مي روم اگر بسته باشد به خانه مي آيم
بيه	من گب خبربري نۆكۈنم هرچي خآيه بيه بدأ بيه	بشود	من خبرچيني نمي كنم هرچه مي خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال آسباب ^۶ جآ بتپسته-يه	پر	يخچال پر از خوراكي است
بج	ايمسال بج چقد گيرانآ بؤسته	برنج	امسال برنج چه قدر گران شده است
بجاوسته	كي خو بجاوسته آدامسآ تاودآ خيابان ^۶ دۆرۈن؟	جویده	چه كسي آدامس جويده اش را در خيابان انداخت ؟
بجسته	مي دس ^۶ رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بخآلي	بخآلي آخري سال بيه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بخانه	مي مآر ^۶ شان بخانه ايساده	خانه	مادرم و بقيه خانه هستند
بدأ	بدأ بيدينم چي تأنم بۆكۈنم	بگذار	بگذار بينم چه مي توانم بكنم
بدگيل	أ مانتؤ بدگيل ني-يه أمما مي ديلا نيگيفته	زشت	اين مانتو زشت نيست اما مورد پسند من نيست
برآر	مي برار بؤشؤ ايجباري	برادر	برادرم به سربازي رفته است

برار زن	أفشین ٚ برارزن مي خاقور ٚ امرأ ريفئقه	زن برادر	زن برادر افشین با خواهر من دوست است
برارزا	مي برارزا بوشو سربازي	برادرزاده	برادرزادهام به سربازی رفته است
بردن	تقي-يم زن بيرده	ازدواج مرد	تقی هم زن گرفته است
برسه	أ خورمالوئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است
بزن بزن	ديرو أمي كوچه سر بزن بزن بو	درگیری	دیروز سر کوچه ما درگیری بود
بسته	بسته کوني؟	شرط	شرط می‌بندی؟
بسر تأودأ	مأمدمرأ بسر تأودأ بشم بانك	یادآوری کرد	محمد به من یادآوری کرد به بانک بروم
بسر دكفتم	بسر دكفتم ايمسال بشم دانشگاه	تصميم گرفتم	تصميم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسرافت دكفتي	تازه ايمسال بسرافت دكفتي بيجارأ نوأ فؤروختن؟	به یاد افتادن	تازه امسال به یاد افتادی که شالیزار را نباید فروخت؟
بسچي	بسچي كي أيم	به‌طور قطع و يقين	به‌طور قطع و يقين می‌آیم
بشكفت	ورف ٚ سينگيني جا داران همه بشكفت	شکست	از سنگینی برف تمام درخت‌ها شکست
بل	أن ٚ بل بل ٚ گوشأ فأندر	پهن و درشت	گوش‌های پهن و درشت‌اش را نگاه کن
بمأنستم	دئه بمأنستم	از پا افتادم	دیگر از پا افتادم
بمأنسته	أ نان بمأنسته-يه	بیات	این نان بیات است
بمرده	كوړوئا وأسي دأني چن نفر بمرده؟	مرده	به‌خاطر کرونا می‌دانی چند نفر مرده است؟
بنأ اوسان	آدم وا خو بنأ اوسانأ بدأنه	راه و روش زندگی	آدم باید راه و روش زندگی خودش را بداند
بندام	بندام ٚ آدم ٚ مرأ نوأسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نباید ارتباط داشت
بنماسته	خوړأ امرأ بنماسته	نشان داد	خودش را به ما نشان داد
بنه	تي ماشينأ هأيا بنه	بگذار	ماشین‌ات را همین‌جا بگذار
به	أ راديؤ چأكوده به؟	می‌شود	این رادیو درست می‌شود؟
به زرف	پئله-يا به زرف بزه زيمين بشكنه	محکم	نعلبکی را محکم به زمین زد شکست
به فسكأ دأ	أمرأ به فسكأ دأ	لو داد	ما را لو داد
بي	تو ناصر ٚ امرأ بي؟	بودی	تو با ناصر بودی؟

بي	مي امرأ ريفتقأ بي؟	می شوی	با من دوست می شوی؟
بي شناق	بعضي-يان خأيلي بي شناقيد	حق شناس	بعضی ها خیلی حق شناس هستند
بي پا	گیلان ٔ بیجاران همه بي پا بؤستن دره	نابود	تمام شالیزارهای گیلان دارد نابود می شود
بي پؤشت	خودا بؤگونه هي کس بي پؤشت نبه	تنها	خدا کند هیچ کس تنها نباشد
بي چنگ و مؤشت	آدم نوأ بي چنگ و مؤشت ببه	بی عرضه	آدم نباید بی عرضه باشد
بياره	هرکي وا بياره خو گبأ بزنه	جرات کند	هرکس باید جرات کند سخن خود را بگوید
بيافتي	وأمج ولكي بيافتي	پیدا کردی	جستجو کن شاید پیدا کردی
بيبيشته	مي ديل بيبيشته بج خأيه	سرخ شده	دلم برنج سرخ شده می خواهد
بيجار	آگه کاري نؤکونيم أمي بيجاران همه جه دس شيدي	شالی زار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان از دست می روند
بيجار	بيجارکار کؤدن دره	شالی زار	در شالیزار کار می کند
بيجير	بيأ بيجير	پایین	بیا پایین
بيرون	پؤشو بيرون	بیرون	برو بیرون
بيسپاردم	مرجانأ بيسپاردم	سفارش کردم	به مرجان سفارش کردم
بينا کؤده	سعيد ديرؤ تا هسأ بينا کؤده درز خأندن	شروع کرد	سعید از دیرؤز تا حالا شروع کرده درس بخواند
بينيشانه-ئي	زاکانأ کؤيا بينيشانه-ئي؟	نشاندی	بچه ها را کجا نشاندی؟
بينيويشته-کس	أ کيتاب ٔ بينيويشته-کس کيسه؟	نویسنده	نویسنده این کتاب چه کسی است؟
بيچه-ئي	او أربايا بيچه-ئي؟	چیدی	آن خرمالوی وحشی را چیدی؟
بيگيغت	تي گبان ٔ جا مي ديل بيگيغت	گرفت	دلم از حرف هایت گرفت
بيگيغتي	بيگيغتي چي بؤگؤفتم؟	متوجه شدی	متوجه شدی چه گفتم؟
بؤسر	دؤ ما بسر وا بشم تئران	در میان	دو ماه در میان باید به تهران بروم
بچمسته	أنقد بيجارکار بؤکؤدد أشان ٔ کمر بچمسته دأره	خمیده	آن قدر در شالیزارها کار کرده اند کمرشان خمیده شده است
بچنگأ دأ	خؤ پؤلانا همه ٔ بچنگأ دأ	از دست داد	تمام پول هایش را از دست داد
بچکسته	کارن بچکسته فني کاران ٔ ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است

بچوک	وحیداً بیدئم بچوک نیشته بۆ	چمباتمه	وحید را دیدم چمباتمه نشسته بود
بکاشته	أ گولانا شارداری بکاشته؟	کاشت	این گل‌ها را شرداری کاشته است؟
بکشه-ئی	چی بکشه-ئی؟	رسم کردی	چه چیزی رسم کردی؟
بکشه-ئی	أشانا بکشه-ئی چقد آیه؟	وزن کردی	این‌ها را وزن کردی وزنشان چه قدر می‌شود؟
بکفت	زای بکفت تۆ کوأا ایسابی؟	افتاد	بچه افتاد تو کجا بودی؟
بکفته راشی	أرا شۆن نوأ بکفته راشی-یه	جاده متروکه	از این راه نرو جاده متروکه است
بگردستید	أول أمرأ بگردستید	بازرسی کردند	ابتدا ما را بازرسی کردند
بگشت	نأنم چی مرأ بگشت	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زد
بگنسته	آغۆز بگنسته می سرا	برخورد کرد	گردد به سرم برخورد کرد
بگیلا کۆن	أ گبانا هایأ بگیلا کۆن	دفن کن	این حرف‌ها را همین‌جا دفن کن
بۆ	تی کار بۆ؟	بود	کار تو بود؟
بۆجۆر	بۆشۆ بۆجۆر	بالا	برو بالا
بۆجۆر اۆتاق	زاکانا بیر بۆجۆر اۆتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بۆخۆس	دئره، بۆشۆ بۆخۆس	بخواب	دیروقت است، برو بخواب
بۆدۆج	تأنی می پرهنا بۆدۆجی؟	بدوز	می‌توانی پیراهنم را بدوزی؟
بۆدۆرۆن	بۆشۆ بۆدۆرۆن	داخل	برو داخل
بۆرۆز	تی فسکا بۆرۆز دان نوأ	فاش	رازت را فاش نکن
بۆز	می پا بۆز مرأ در کۆنه	پاشنه پا	پاشنه پایم درد می‌کند
بۆسۆجانه	غذا یا همه' بۆسۆجانه	سوزاند	تمام غذا را سوزاند
بۆشۆستم	تی رختانا بۆشۆستم	شستم	لباس‌هایت را شستم
بۆفۆرۆختم	می گۆشی-یا تازگی-یان بۆفۆرۆختم	فروختم	گوشی‌ام را به‌تازگی فروختم
بۆچۆلکسته	أمی باغچه گۆلان بۆچۆلکسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بۆک بۆکۆده	ایمرۆ چی ره بۆک بۆکۆده-ئی؟	اخمو	برای چه امروز اخمو هستی؟
بۆکۆشید	أشان خائید همه' بۆکۆشید	بکشند	این‌ها می‌خواهند همه را بکشند
بۆگرۆختیم	صابخانه کی بامؤ أمان بۆگرۆختیم	فرار کردیم	صاحب‌خانه که آمد ما فرار کردیم
بۆگۆ بیشتاوا	شیمی بۆگۆ بیشتاوا نیشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنیدم
بۆگۆ مۆگۆ	می دۆماغ خارش کۆنه بۆگۆ مۆگۆیه	غیبت	بینی‌ام می‌خارد غیبت‌ام را می‌کنند

تأتم	چي تأتم بۆكۆنم؟	می توانم	چه می توانم انجام دهم؟
تا به تا	تي جۇرافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جورابه‌ایت لنگه به لنگه است؟
تا هسأ	تا هسأ كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازي كرده‌اي؟
تاخت	تاختاگیر بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن ۛ كړد ۛ كاو همه' اۆن ۛ جا تارانه	دور می‌کند	رفتارش همه را از او دور می‌کند
تازه	تازه-چي بۆگۆ	جدید	چیز جدیدی بگو
تازگی-یان	تازگی-یان تي پالانا تاودائی شۆند ۛ كله	به تازگی	به تازگی پالانات را جایی که گیاه آفتی زیاد است انداخته‌ای
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشیدن	دارم ریشم را می‌تراشم
تالان تالان	أ تالان تالاني دۆرۆن پيربۆيم گيرانأ بۆسته	هرج و مرج	در این هرج و مرج بربری هم گران شد
تام	تام بزن	سکوت	ساکت باش
تام	ايچۆر غذا خۆري آدم ۛ تامأ دکفه	هوس	جوری غذا می‌خوری آدم هوس می‌کند
تامتۆمازه	تامتۆمازه نيشته بۆ	بی سر و صدا	بی سر و صدا نشسته بود
تان	كاسپي دريا تان همه-جۆر مائي دره	عمق	در اعماق دریای کاسپین همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخال جابه أن ۛ ورجأ نها آشخالانا تاوده اؤرأ	پرتاب می‌کند	سطل زباله کنارش است زباله‌ها را به آن طرف پرتاب می‌کند
تترج	هأتۆ تترج بنه	پشت سرهم	همین‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخريس نأره	تجربه	تجربه من می‌گوید این کار نتیجه ندارد
تر ۛ راکه	تر ۛ راکه مرأ دکفته أمي دۆمبال	شاخه نازک	با شاخه نازک ما را دنبال کرد
تر ۛ چسب	تر ۛ چسب بۆشۆ کيتابأ فگير باور	فرز	فرز برو کتاب را بگیر بیاور
ترسانه	تي گبان دئه كړأ أمراً ترسانه	می‌ترساند	حرف‌هایت دیگر دارد ما را می‌ترساند
ترکمه	أ رأی چقد ترکمه-يه؟	حرف نشنو	این بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بۆخۆرده تسأ بۆسته	ولو شدن بعد از پرخوری	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسک ۛ ديل	بۆشۆم مي مأر ۛ خبراگیر تسک ۛ ديل بۆ	دلتنگ	رفتم احوال مادرم را بیرسم دلتنگ بود
تشت	تشتأ اؤسان باور	ظرف مسی (با لبه بلند)	ظرف مسی را بردار بیاور

تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم
تفاق	منم نأتم چي تفاق دكفته دأره	اتفاق	من هم نمی دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتك	أ تفتك دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تمش	گؤلان ۲ تمش مي دسأ جيجا بؤكؤد	خار	خار گل ها دستم را زخم کرد
تنگام	آدمأ ترسأ گیره أ تنگام ۲ كوچه'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	آدم می ترسد از این کوچه های تنگ و تاریک عبور کند
ته ره	أ پرهنأ ته ره بیهين	برای خودت	این پیراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمي أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تي	أن تي كاره؟	تو	این کار تو است؟
تي	من تي مرأ أيم	تو	من با تو می آیم
تيان	بؤشؤ تيانأ بأور	دیگ	برو دیگ را بیاور
تيتالي	زاكان ۲ تيتالي ره كيتاب بخأنيد	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه ها کتاب بخوانید
تيتي	سئب دار تي تي بؤكؤده	شکوفه	درخت سیب شکوفه کرده است
تيج	أ چاقو تيج ني-يه	تيز	این چاقو تیز نیست
تيري پيري	مي چؤمان تيري پيري شه	سیاهی	چشم هایم سیاهی می رود
تيريچ مائي	گيلكان اوزؤن بؤرؤنأ گيدي تيريچ مائي	ازون برون	گیلک ها به ازون برون تیریچ ماهی می گویند
تينتير	هأی مه ره تينتير أمؤئي	عشوه	مدام برایم عشوه می آمد
تلس	مي چؤم تلس بؤكؤد أنقد رايأ فأندرستم	ورم	آن قدر که راه را نگاه کردم چشمم ورم کرد
تشمش	تشمش آدم ۲ دسأ جيجا كؤنه	خار	خار دست آدم را زخمی می کند
تك	بزه مي تكأ كي بيشيم	پلو	به پهلویم زد که برویم
تك دؤد	حسن تك دؤده	خالی بند	حسن خالی بند است
تكام	هأچين تي سرأ تكام دأن نوأ	تكان	بیخودی سرت را تکان نده
تور	پاك تؤرأ بؤسته دأره	دیوانه	به کلی دیوانه شده است
تورتوره	پارچه' همه' تورتؤرأ كؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره پاره کرد
تؤشك	بؤخؤردي تؤشكأ فيشان	هسته	خوردی هسته را دور بریز

تۆشكە	أمی کار تۆشكە بۆخۆردە	گرە	کار ما گرە خورده است
توقا	من گیلان ۛ توقایم	عاشق	من عاشق گیلان هستم
تۆمان	فئلم تۆمانا بۆسته؟	تمام	فیلم تمام شده است؟
تۆند	خایلی تۆند بۆ	بداخلاق	خیلی بداخلاق بود
تۆند	تۆند بیا	سریع	سریع بیا
تۆنداتۆند	تۆنداتۆند بۆشۆ	با شتاب	با شتاب رفت
تۆنگۆله	ایتا تۆنگۆله بزى	ضربه با سر انگشتان	با سر انگشت یک ضربه بزى
تۆک	کیشکائانا دۆمبالا کۆني اشان ۛ مار ترا تۆک گیره	نوک	جوجه‌ها را دنبال کنی مادرشان تو را نوک می‌گیرد
تۆک	تي تۆک خۆن أمۆن دره	لب	لبات دارد خون می‌آید
تۆکاپره	سجاد و اکبر تۆکاپره' دیبید	جر و بحث	سجاد و اکبر جر و بحث می‌کردند
تۆکه	آب تۆکه کۆنه	چکه	آب چکه می‌کند
تۆکه	ایتا تۆکه آب مرأ فادن	اندک	یک کم آب به من بده
جا	نادر ۛ جا فگيفتم	از	از نادر گرفتم
جا	کي جا بامؤ دأري؟	از جانب	از جانب چه کسی آمده‌ای؟
جا	تو نقی جا بیا	به جای	تو به جای نقی بیا
جۆر	تي وسيلهن کابينت ۛ جۆر نهأ	بالا	وسایلات بالای کابینت است
جابجا	تا انا بۆگۆفتيم جابجا بۆشۆ	سریع	تا به او گفتیم سریع رفت
جابه	پرتخالانا دیچین جابه دۆرۆن	جعبه	پرتقال‌ها را داخل جعبه بچین
جایگا	گیلان تالش و گیلک ۛ جایگاه	جایگاه	گیلان جایگاه گیلک و تالش است
جخترا دأ	هرچي انا بۆگۆفته=بۆما جخترا دأ	فراموش کرد	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمی جرگه سي تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سی نفر عضو دارد
جزنه	کرا خۇرا جزنه أمی جرگه دۆرۆن	جا می‌کند	دارد خودش را درون گروه ما جا می‌کند
جغله	مي جغله هف ما دأره	نوزاد	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جمجه	أ زأ دئه کرا أمرا جمجه	به ستوه می‌آورد	این بچه دیگر دارد ما را به ستوه می‌آورد
جندره	او زناى کيسه أمرا جندره؟	با خشم نگاه می‌کند	آن زن کیست دارد با خشم به ما نگاه می‌کند؟

جنگستن دریم	شبانډ ۶ رۆز کړا جنگستن دریم	داریم می جنگیم	شب و روز در حال جنگیدن هستیم
جه غرز	جه غرز نیما همه بآئید بۆدۆرۆن	به غیر از	به غیر از نیما همه داخل شوید
جه مآر باورده	أشان جه مآر باورده پاچ بید	مادرزاد	این‌ها مادرزاد کوتاه‌قد بودند
جيجا	مي دس همه جيجا بۆبۇ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جيجاماما	خۆ وسيله‌ئا جيجاماما کۆدن دره	پنهان کردن	دارد وسیله‌هایش را پنهان می‌کند
جير	سؤخته جير پلا ننا	زیر	زیر ته دیگ پلو نیست
جیلیسکستیم	ورف ۶ سرأ شۆن دیبیم ها ایوار جیلیسکستیم	سُر خوردیم	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُر خوردیم
جیمیره	هر کي شاد نه أن ۶ دیل جیمیره	افسرده می‌شود	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جیویشت	هأتؤ امرأ بیده جیویشت	در رفت	همین‌که ما را دید در رفت
جیویشت	مي بال جیویشت	در رفت (اعضای بدن)	دستم در رفت
جکشه	بۆزۆر خأستي مي جا گب جکشه	حرف بکشد	به اجبار می‌خواست از من حرف بکشد
جکشه	خؤرا جکشه	کنار می‌کشد	خودش را کنار کشید
جکفت	مي دهنأ آب جکفت	آب افتاد	دهنم آب افتاد
جۆخۆسانه	خۆ پۆلانا فرش ۶ جير جۆخۆسانه	پنهان کرد	پول‌هایش را زیر فرش پنهان کرد
جۆخۆفت	بۆشؤ دار ۶ پۆشت جۆخۆفت	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد
جۆدیکي	هؤلأ بؤستم مرأ جۆدیکي بیگيفت	لکنت زبان	هول شدم لکنت زبان گرفتم
جؤرا بید	زاكان کس کسه مرأ زؤد جؤرا بید	خو می‌گیرند	بچه‌ها زود با هم خو می‌گیرند
جۆفت	درأ جۆفتأ کۆن	جفت	در را جفت کن
جۆل	تي سؤرخ ۶ جؤلأ قۆربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جؤلؤ	بۆشؤ جؤلؤ	جلو	جلو برو
جؤلف	کاسپي دريا جؤلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جۆمجۆمه	مرأ جۆمجۆمه اؤساد	دلشوره	دلشوره گرفتم
جۆکۆن	أ درزنا مه ره نخ جۆکۆن	سوزن را نخ کن	این سوزن را برای من نخ کن
حایوان	حایوانانا سربسر نهان نوا	حیوان	حیوان‌ها را آزار و اذیت نکن
حئیقت	حئیقت گي؟	بدون شوخی	بدون شوخی می‌گویی؟
حق ۶ سآی	تي حق ۶ سآیا بۆکۆن آخربسر چاکۆده به	تلاش	تلاشت را انجام بده سرانجام درست

خالي	اؤنقد كار بۆكۆدم خالي بيس تۆمۆن مرأ فادأ	فقط	آن قدر كار كردم فقط بيست تومان به من داد	می شود
خاندن	کيتاب خاندن درم	مطالعه	کتاب مطالعه می کنم	
خايه	کي خايه بايه؟	می خواهد	چه کسی می خواهد بيايد؟	
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	علی بچه خوبی است	
خۆرنه	أنقد خۆرنه کۆني کي خۆفتن نشأ	خروپف	آن قدر خروپف می کنی که نمی شود خوابید	
خۆره	خۆره بامؤ	خودش	خودش آمد	
خۆره خۆره	مي کيف ۛ بند خۆره خۆره بۆرسفت	خود به خود	بند کيفم خود به خود پاره شد	
خۆشگيل	أ گۆل چندر خۆشگيله	زیبا	این گل چه قدر زیباست	
خاج	ايتأ خاج هيئدانه مرأ فادن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده	
خاخۆر	مي خاخۆر ۛ مرأ بۆشۆئيم رستۆران	خواهر	با خواهرم به رستوران رفتيم	
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجويه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است	
خاش	أ مائي خاش زياد دأره	استخوان	این ماهی استخوان زياد دارد	
خاص ۛ بخت	حسۆد ۛ آدم خاص ۛ بخت نيبه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود	
خاطر	مرأ خاطر نايه	ياد	يادم نمی آيد	
خاطرخا	أشان دۆتا خاطرخائي دأشتيد	عاشق	این دو نفر عاشق هم بودند	
خال	بپا خالانأ نشکني	شاخه	مواظب باش شاخه ها را نشکني	
خاليواش	خاليواش ۛ مرأ درار چأكۆنيدي	پونه	با پونه نمک سبز درست می کنند	
خبرأتر	چي خبرأتر؟	خبر احوال	چه خبر احوال؟	
خبرأگير	مؤسن ديرو بامؤبۆ تي خبرأگير	سراغ گرفتن	محسن ديروز آمده بود و سراغ تو را می گرفت	
خرابگي	دۆمرتبه خرابگي بۆكۆدي؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟	
خرت ۛ خشال	او خرت ۛ خشالانأ فيشان	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بيانداز	
خسته	تۆرفانأ خسته بکأشتي	متراکم	ترب ها را متراکم کاشتی	
خفت	مرأ خفتأ گيره	چندش	چندش ام می شود	
خفت	دئه مي خفت بسر أمۆن دره	تحمل	ديگر دارد تحمل ام تمام می شود	

خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفيانگي	خو کارانا خفيانگي کونه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می‌دهد
خړک	أمي بجاناً خړکا کوده	شپشک برنج	برنج‌های ما را شپشک زده است
خکاره	ایتا پيله خکاره بيهين	ماهی‌تابه	یک ماهی‌تابه بزرگ بخر
خو	هرکي خو ماشین ۛ مرأ بآيه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خوج	خوج خوري؟	گلابی وحشی	گلابی وحشی می‌خوری؟
خورائنن	زاکا دوا خورائنن درم	خوراندن	به بچه دارو می‌خورانم
خوس	نأمم چي ره ايمرو خووس کونمه	سرفه	نمی‌دانم برای چه امروز سرفه می‌کنم
خوسانه	مهين کرا خو زاکا خوسانه	می‌ خواباند	مهین دارد بچه‌اش را می‌ خواباند
خوسه	زاک ۛ ره لالائي بيگي زوتر خوسه	می‌ خوابد	برای بچه لالایی بگویی زودتر می‌ خوابد
خوشأدم	أيا بيا ترا خوشأدم	بیوسم	این‌جا بیا تو را بیوسم
خوشانه	أمان أشاناً دعوت نيگيفته بيم، خوشانه بامؤبيد	به میل خودشان	ما آن‌ها را دعوت نکرده بودیم، به میل خودشان آمده بودند
خوشک	سلان همه خوشکا بؤستده	خشک	آبگیرها همه خشک شده‌اند
خوله	نأئم چي بؤشو مي گوش ۛ خوله دؤرون	سوراخ	نمی‌دانم چه چیزی داخل سوراخ گوشم رفته است
خولي	خولي-يانا بيچه-ئي؟	گوجه‌سبز	گوجه‌سبزه‌ها را چیدی؟
خومه	حججي أمي هره سر خومه بنا	لانه	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خون ديمير	مي پا انگؤشت خون ديمير بؤبؤسته	خون مرده	انگشت پای من خون مرده شده است
خوچک	أ أشتالو خوچک ني-يه	هسته‌جدا	این هلو هسته‌جدا نیست
دان درم	گؤلانا آب دان درم	دارم می‌دهم	دارم به گل‌ها آب می‌دهم
دأني	دأني تي برار کؤيا ايسا؟	اطلاع داری	اطلاع داری برادرت کجا است؟
دؤجين	ته ره دؤجين بؤکؤن	انتخاب	خودت انتخاب کن
دؤر ۛ شر	اينفر کرا دؤر ۛ شر ۛ جا آيه	دور دست	یک نفر دارد از دور دست می‌آید
دؤرسفت	أمي زيبيل ۛ تان دؤرسفت	پاره شد	کف زنبیل ما پاره شد
دؤوانئن	صوب تا هسا أمرأ دؤوانئن درد	دواندن	از صبح تا حالا دارند ما را می‌دوانند
دؤوستن	کرا دؤوم	دویدن	دارم می‌دوم

دۆككۆ	دۆككۆ بۆخۆردم	تعجب	تعجب كردم
دئر	مي مڈرسه دئرا بۇ	دير	مدرسه‌ام دير شد
دئن	چي دئن دري؟	ديدن	داري چه مي بيني؟
دئه	ايتا دئه نان مرا فادن	ديگر	يك نان ديگر به من بده
دئه	من دئه بازي نۆكۆنم	ديگر	من ديگر بازي نمي كنم
داب	آن تازه دابه؟	روش	اين روش جديد است؟
دار	خۆشك دار هيمه ره خۇبه	درخت	درخت خشك براي هيضم خوب است
دار	أ دارانا كي واوه؟	درخت	اين درخت‌ها را چه كسي بريدي؟
داشت ۶ دارائي	بعضي-يان ۶ داشت ۶ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضي‌ها را نمي شود شمرد
داغۆله باز	تۆ داغۆله بازي	جر زن	تو جرزني
داميشك	داميشك ويشتەر آمرأ سر زئي	قبلن	قبلن بيشتر به ما سر مي زدي
دباختيم	ايمرو بازي-يا دباختيم	باختيم	امروز بازي را باختيم
دتاوسته	ايمرو آفتاب كؤرا دتاوسته أرا بامؤئي؟	تايبید	امروز آفتاب از کدام طرف تاييده اين طرف آمده‌اي؟
دخشارده	أمرأ دخشارده ديفارأ	فشار داد	دارد ما را به ديوار فشار داد
دراز ۶ راشي	ايتا دراز ۶ راشي-يا دوارستيم	جاده بلند	از يك جاده بلند عبور كرديم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دريند	كارأ دريند نۆبۆ	علاقمند	به كار علاقمند نبود
درچك	او درچكا واكۆن	پنجره	آن پنجره را باز كن
درده	أمرأ درده دان نوا نتائي بۆگۆ نتانم	دق	ما را دق نده اگر نمي تواني بگو نمي توانم
درزن	بۆشۆ او درزنا مه ره باور	سوزن	برو آن سوزن را براي من بياور
دره	أ خۆم ۶ مئن چي دره؟	هست	داخل اين خم چه هست؟
درياگۆش	بۆشۆبيم كاسپي دريا درياگۆش اوچينيم	صدف	رفته بوديم درياي كاسپين صدف جمع كنيم
دس اوکۆف	تي قولنجأ بيگيفتم ايچي دس اوکۆف مرا فادن	مزد دست	قولنجات را گرفتم يك چيز به عنوان مزد دست به من بده

دس بازار	أمرأ دس-بازارأ گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس بکشه	پيچأ بیده نتأنه كوُترأ بيگیره دس بکشه	بی‌خیال شد	گره دید نمی‌تواند کبوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس فآرس	ميقراض مرأ دس-فآرس ني-یه	در دسترس	قیچی در دسترس من نیست
دس پرا گيفتن	أمرأ دس پرا گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس ٚ تان	مي دس ٚ تان مرأ خارش كوُنه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دساموچه	أ پيچأ دساموچه	دست آموز است	این گره دست‌آموز است
دسانئن	بجأ دسانئن درم پلا بنم	خیساندن	دارم برنج را خیس می‌کنم پلو بگذارم
دسنماز	مي مار بوشو دسنماز بيگیره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دسکلا	هوُتو دسکلا زئيد أمون ديبيد	کف زدن	همان‌طور داشتند کف می‌زدند و می‌آمدند
دشان	زاكأ پوتو دشان	پوشان	روی بچه را با پتو بپوشان
دفرار	ترا دفرار پوشتي-يأ	تکیه بده	به پشتی تکیه بده
دله	آغوُزانأ بشکنه-ئي پوُستانأ ايور بنه دله'	مغز میانی	گردوها را شکستی پوست‌ها را یک طرف بگذار مغزها را یک طرف
دم بتو	جه او وخته ترا بشناختم دم بتو بي	تودار	از آن موقع که تو را شناختم تودار بودی
دم بوکوده	هوا دم بوکوده	شرجی	هوا شرجی است
دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می‌کنی؟
دمق	أمرأ دمقا کوُد	خیط	ما را خیط کرد
دوا	مي دوانانأ بأور بوخورم	دارو	داروهایم را بیاور بخورم
دیرو	هرچي خأستيم ديرو بيهئم	دیروز	هرچه احتیاج داشتم دیروز خریدم
دیفار	خأيم خانه دوُرا دیفار بوکونم	دیوار	می‌خواهم دور خانه را دیوار کنم
دیل	مي ديل ته ره تنگا بوُسته	دل	دل‌م برای‌ت تنگ شده است
دیلا گيفتن	أ تونگ تي ديلا بيگيفته؟	پسندیدن	این دستبند را پسندیدی؟
دیم	تي ديمأ بوشور	صورت	صورت‌ت را بشور
دیمه	هاچينه گبانأ ديمه بنه	کنار	حرف‌های بیهوده را کنار بگذار
دیمیریدی	هرسال دأني چن نفر کاسپي دريا میان دیمیریدی؟	غرق می‌شوند	می‌دانی هر سال چند نفر داخل دریای کاسپین غرق می‌شوند؟

دیمیشته	نۆکونه پېچا امرأ دیمیشته	ادرار کرد	نکند گربه به ما ادرار کرده است
دیني-یه	نیما حیساب ځ دۆرون پۆل دیني-یه	نیست	داخل حساب نیما پول نیست
دیویست	دیویست هیزار تۆمۆن دئه پۆل ني-یه	دویست	دویست هزار تومان دیگر پولی نیست
دیچئن	مریم کابینتا دیچئن دره	مرتب کردن	مریم دارد کابینت را مرتب می‌کند
دوارستم	دیرو شیمی کوچه دوارستم	عبور کردم	دیروز از کوچه شما عبور کردم
دوارسته	دوارسته-یا وا بدن	گذشته	گذشته را رها کن
دوسته	ایرو ا دوسته دران وابه	بسته	یک روز این درهای بسته باز می‌شود
دۆد	کیتابا دۆد بیا آیا	ببند	کتاب را ببند این‌جا بیا
دۆد وَاود	چي-یا دۆد وَاود کۆدن دري؟	بسته‌بندی	چه چیزی را داری بسته‌بندی می‌کنی؟
دۆل	های دۆل دائي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دکش	مي پئر خاستي مرأ دکشا ده	سیلی	پدرم می‌خواست به من سیلی بزند
دکش	او لافندا دکش	محکم کن	آن طناب را محکم کن
دگرا	چي ره دگرا خوري؟	تلوتلو	برای چه تلوتلو می‌خوری؟
دوتا	دوتا اشتالو مرأ فادن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دوجا بوگوئي	دوجا بوگوئي خورم کار ني-یه	خبرچینی	خبرچینی کار خوبی نیست
دوجول دوجول	دوجول دوجول خوردن دره	دو لی	دولپی دارد می‌خورد
دوخادن	کي مرأ دوخاده؟	صدا کردن	چه کسی من را صدا زد؟
دوروس	شومان دوروس فرمائيدي	درست	شما درست می‌فرمایید
دوروسته	أنا هاتو دوروسته ببر أن ځا سر بڼه	کامل	این را همین‌طور کامل ببر سر جایش بگذار
دورون	خو اوتاق ځ دورون ايسا	داخل	داخل اتاقش است
دوم	لانتې خو دوما گرکه بوکود	دم	مار دماش را به دور خودش حلقه زد
دوماغ	مي دوماغ خارش کونه	بینی	بینی‌ام می‌خارد
دومبالسر	او ری کیسه اُمي دومبالسر اُمون دره	پشت سر	آن پسر کیست دارد پشت سر ما می‌آید
دومرتبه	دومرتبه واگردم بخانه	دوباره	دوباره به منزل برمی‌گردم
دونبو	پینیر جا میان پینیر دونبو	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دونیا	ا زاکان دونیا یا چاکونیدی	جهان	این بچه‌ها جهان را می‌سازند

دوواره	دوواره بۆگۆ	دوباره	دوباره بگو
دۆچكان	أشانا چسب ۛ چۆ مرأ دۆچكان	بچسبان	این‌ها را با چسب چوب بچسبان
دۆكان	مأمد ۛ أمرأ بۆشۆ دۆكان	مغازه	با محمد به مغازه برو
دۆكتۆر	خأيم بشم دۆكتۆر	دكتر	می‌خواهم به دكتر بروم
دۆكۆد	آسيه خۆ كافشينا دۆكۆد؟	پوشيد	آسيه كاپشن‌اش را پوشيد؟
دۆكۆش	او لامبأ دۆكۆش	خاموش كن	آن لامپ را خاموش كن
دۆكۆن	ته ره غذا دۆكۆن	بريز	برای خودت غذا بريز
رئك	او رئا بیده-ئي؟	پسر	آن پسر را ديدی؟
رات	أن ۛ مۆ راته	موی صاف	موی او صاف است
راد ۛ وار	رادوارانأ وأورس	رهگذر	از رهگذرها بپرس
راستا كۆن	أ جابه'نا راستاكۆن بنه اؤرأ	بلند كن	این جعبه‌ها را بلند كن آن‌طرف بگذار
راشي	ها راشي-يا بۆشۆ	جاده	همین جاده را برو
رافا	تي رافا ايشم	منتظر	منتظر تو می‌مانم
رج	أشانا به رجأ كۆن	ردیف	این‌ها را به ردیف كن
رخشن	أمرأ رخشنا گيفتي؟	مسخره	ما را مسخره می‌كنی؟
رغايب	ايشمب رغايب-يه	اولين شب جمعه ماه رجب	امشب اولين شب جمعه ماه رجب است
ره	أمه ره چي بأوردي؟	برای	برای ما چه آوردی؟
ريفئقان	مي ريفئقان ۛ مرأ شۆن درم بيرون	دوستان	دارم با دوستانم به بيرون می‌روم
رچ	ها رچأ بيگير بۆشۆ	ردپا	همین ردپا را بگير برو
رۆز	ايروژ أيم ترأ دينم	روز	يك روز می‌آيم تو را می‌بينم
زئن	زاكانأ نوأسي زئن	زدن	بچه‌ها را نبايد زد
زاقۆت	زاقۆته	بسيار ترش	بسيار ترش است
زاله	أمي زاله بتركست	زهره	زهره‌مان تركيد
زاما	تي زاما كؤيا كار كۆنه؟	داماد	داماد تو كجا كار می‌كند؟
زاكان	أمي زاكان دنه پيله' بؤستد	بچه‌ها	بچه‌های ما ديگر بزرگ شدند
زرخ	زرخأ بؤسته خۆردن نشأ	تلخ	تلخ شده است نمی‌شود خورد
زرخ	مي پئر ديرو خأيلي زرخ بۆ	عصباني	پدرم ديروز بسيار عصبانی بود

زن برار	تي زن برار أمي أمراً آيه	برادر زن	برادر زنت با ما می آید
زن خاخۆر	مي زن خاخۆر ايران نئسأ	خواهرزن	خواهرزنم ايران نيست
زن خاخۆرزا	تي زن خاخۆرزايا بیدئم	خواهرزاده زن	خوارزاده زنت را دیدم
زن مآر	مي زن مآر بۆشؤ خۆ خاخۆر خانە	مادرزن	مادرزنم به خانه خواهرش رفته است
زن پئړ	مي زن پئړ خانە هأ كوچه دورونه	پدرزن	خانه پدرزنم داخل همین كوچه است
زنأی	أ زنأی دئه کیسه؟	زن	این زن دیگر کیست؟
زنجیل	ایمسال محرم ره وا ایتأ زنجیل بیهینم	زنجیر	برای محرم امسال باید یک زنجیر بخرم
زنخازي	مي برار ره بۆشؤئیم زنخازي	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتیم
زهار	ایوار ایوار نوأ تام زنن، وا زهار كۆدن	فریاد	گاهی اوقات نباید سكوت كرد، باید فریاد زد
زواله	أسأ زواله خاب مؤقه-یه	بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گیلکي زوانه لاجه ني-یه	زبان	گیلکی زبان است لهجه نيست
زیویستن	أن دئه چۆجۆر زیویستنه؟	زندگی کردن	این دیگر چه نوع زندگی کردن است؟
سئخ	سئخانا كؤيا بنأئي؟	سیخ	سیخها را كجا گذاشتی؟
ساج	تي ساجأ چاكۆن	زلف	زلفات را درست كن
ساق	أمي ناجه أن كي همیشه ساق بیید	سلامتی	آرزوی ما این است كه همیشه سلامت باشید
سامان	كو سامان شؤن دریم؟	جا، مكان	به كجا می رویم؟
سانچؤ	جه وس هوا سرده سانچؤ زنن دریم	سینه پهلوی	از بس هوا سرد است داریم سینه پهلوی می کنیم
سخت	همه-تا کاران سخته	دشوار	تمام کارها دشوار است
سختي أمؤن	مرأ سختي آيه بشم بیرون	تنبلی	تنبلی ام می شود بیرون بروم
سر	تي وسیلهنا بنه میز سر	روی	وسایلات را روی میز بگذار
سر	تو كي سر ایسي؟	طرفدار	تو طرفدار چه کسی هستی؟
سر كۆره	مي سر كۆره مرأ در كۆنه	شقیقه	شقیقه ام درد می کند
سراً جيري	أ سراً جيري-یا وا دواریم	شیب	از این شیب باید عبور کنیم
سراً دن	مي سفارشانا سراً دن بأيه	ارسال كن	سفارش هایم را ارسال كن بیاید

سرأ دن	او پيچأ زاكأ سرأدن	رها كن	آن بچه گربه را رها كن
سراكؤنأ	كيئابأ سراكؤنأ بيگيغتي	برعكس	كتاب را برعكس گرتي
سربس	تب سربسأ بوگو	منبع	منبعات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهأن نوأ	اذيت	من را اذيت نكن
سربسر	هؤتؤ سربسر بنه	روي هم	همان طور روي هم بگذار
سرجاكش	بوؤشؤ سرجاكش بينيشته	صدر مجلس	رفت در صدر مجلس نشست
سردّ وا	سردّ وا دمه	باد سرد	باد سرد مي دمد
سردي	بوؤشؤ سردي-يا باور	نردبان	برو نردبان را بياور
سرسؤم	سرسؤم كي بكفتي بزبن ترأ حالي-يه	با سر افتادن	با سر كه افتادی بعد متوجه مي شوي
سرفؤكوؤ	هأى أمرأ سرفؤكوؤ زنه	سرکوفت	مدام به ما سرکوفت مي زند
سرگمجي	زأكأنّ سرگمجي ره، أشانه كيئاب بخأنيد	سرگرم کردن	برای سرگرم کردن بچه ها، برای آنها كتاب بخوانيد
سس	تي پلا چي ره سسه؟	بي نمک	برای چه پلوي تو بي نمک است؟
سفیان	سفیان بوؤكؤدم	ترس بسیار	بسیار ترسیدم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	او سه لنگه-يا باور	سه پایه	آن سه پایه را بياور
سيا	مي سيا تؤمانأ نيده-ئي؟	سیاه	شلوار سیاه من را نديدي؟
سيبيشكا	سيبيشكا خؤري؟	تخمه آفتابگردان	تخمه آفتابگردان مي خوري؟
سيفيد	او سيفيدّ كفشأ خأيم	سفید	آن كفش سفید را مي خواهم
سيوا	أشانأ سيوا بنه	جدا	اين ها را جدا بگذار
سَبَج	ترأ سَبَجأ كؤده؟	شپش	ترأ شپش كرده است؟
سُند	تي سُند چقده مگه؟	سن	مگر سنات چه قدر است؟
سُودا	خليل بوؤشؤ بازار سُودا بوؤكؤنه	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
سك	سكان پيچأانّ وأسي لاب كوؤديد	سگ	سگ ها به خاطر گربه ها پارس مي كردند
سؤ	بوخاري سؤ زياده	شعله	شعله بخاري زياد است
سؤ	مي چؤم دئه سؤ نوؤكؤنه	روشنايي	چشمم ديگر روشنايي ندارد
سؤبؤل	ترأ سؤبؤلأ كؤده مگه؟	كك	مگر كك داري؟
سؤبؤك	أ كفش چنדר سؤبؤكه	سبك	اين كفش چه قدر سبك است

سۆج	مي گۆلي مرأ سۆج كۆنه	سوزش	گلويم مي سوزد
سۆج	هوا سۆج دأره	سوز	هوا سوز دارد
سۆرخ	أ سۆرخؑ پرهنا دۆكۆن	قرمز	اين پيراهن قرمز را بپوش
سۆستي	سۆستي كۆدن نوأ	تنبلی	تنبلی نكن
سۆفته	تا هسأ سۆفته نۆكۆديم	دشت	تا حالا دشت نكرديم
سۆفره	سۆفره بۆشؤستم	سفره	سفره را شستم
سۆماپالان	كابينتؑ جا سۆماپالانا مرأ فادن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سۆك	سردى-يا سۆك بني كفه	سيخكى	نردبان را سيخكى بگذارى مي افتد
سۆكۆله	سۆكۆله كۆكۆره كۆ وناله آدم بۆخۆسه	خروس	قوقولى قوقو خروس اجازه نمى دهد آدم بخوابد
شأ	چي شأ كۆدن؟	مى شود	چه مى شود كرد؟
شؤت	او شؤتا مرأ فادن	فرچه	آن فرچه را به من بده
شؤن	شؤنؑ مۆقه مرأ دۆخان	رفتن	هنگام رفتن صدايم كن
شؤن أمؤن	أمي شؤن أمؤن خۆ جا سر مأنه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار مى ماند
شال	شال دؤتا أمي كركانا ببرد	شغال	شغال دو عدد از مرغهاى ما را برد
شب	شب دكفته	شب	شب شده
شباندرۆز	عأيدؑ ره شباند رۆز بيداريم	شب و روز	براى عيد شب و روز بيدار هستيم
شل	چي ره شل شلكأ را شي؟	لنگ	براى چه لنگان لنگان راه مى روى؟
شلار	هاى خۆ گبأ شلار دأئي	كش دادن	مدام حرف اش را كش مى داد
شلله	مي پلا شلله بؤبؤ	خمير شدن پلو	پلوى من خمير شد
شه	أيا چقد گرمه، شه بزه	عرق ريز	اين جا چه قدر گرم است، عرق ريز زدم
شواله	تش شواله كشه	شعله	آتش شعله مى كشد
شيب	شيب بزن	سوت	سوت بزن
شيش	أمان شيش نفر بيم	شش	ما شش نفر بوديم
شيمي	اوى سفر أمان بامؤئيم أى سفر شيمي نؤبه-يه	شما	دفعه پيش ما آمديم اين بار نوبت شماست
شكمدار	شكمدارؑ زناكانا مأنه	حامله	مانند زن هاى حامله است
شكمدار	شكمدارؑ زناكانا مأنه	آبستن	مانند زن هاى آبستن است

شوتور	ها پيلي شوتور	شتر	شتر به اين بزرگی
شوروم	شوروم بيگيته	مه	مه گرفته است
شوروم	شوروم بيگيته	مه	مه گرفته است
شوماره	سيروس قايقران ^۲ شوماره 9 بو	شماره	شماره سيروس قايقران 9 بود
شومان	شومان بيشيد	شما	شما برويد
صوب	من صوبان زود شم کار ^۲ سر	صبح	من صبحها زود به سر کار می‌روم
صبر	صبر بزه	عطسه	عطسه کرد
صفه	مي اينستا صفه-يا داري؟	صفحه	صفحه اينستاگرام من را داری؟
صوندوق	صوندوق ^۲ دورون بنام	صندوق	داخل صندوق گذاشتم
عأيديني	ايمسال كورونا وأسې عأيديني نأريم	عيد دیدنی	امسال به خاطر کرونا عيد دیدنی نداريم
عأينك	مي عأينكا نیده-ئي؟	عينك	عينك من را نديدی؟
عار و مور	أن ^۲ عار و مور بشكفته	غرور	غرورش شكست
عارناموس	أمي مرأ عارناموسي دأره	رودربايستی	با ما رودربايستی دارد
عسكي	كي عسكي بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه کرد؟
عم پسرزا	تي عم پسر زأكه؟	بچه پسرعه	بچه پسرعهات است؟
عمجان	ديرو بوشوم مي عمجان ^۲ خانه	عمه	ديروز به خانه عمهام رفتم
عمجان دؤختر	فردأ مي عمجان دؤختر ^۲ خانه ايسائيم	دخترعه	فردا خانه دخترعمهام هستيم
عمجان پسر	مي عمجان پسر رشت ايسأ	پسرعه	پسرعمهام در رشت است
عنقص	أن ^۲ كاران عنقص ني-يه	از روی عمد	كارهايش از روی عمد نيست
عوض	أن همه پول فادأئي اون ^۲ عوض چي فأكيفتي؟	به جای	اين همه پول دادی به جای آن چه گرفتی؟
عوض دكش	أمي پرهنانأ عوض دكش بؤكوديم	معاوضه	پيراهن‌هايمان را معاوضه كرديم
عيلاج	حسودي-يا هيچ عيلاج ني-يه	مداوا	حسادت اصلن مداوا نمی‌شود
عيلاه	ايتأ دئه عيلاه ^۲ كون	اضافه	يكي ديگر اضافه كن
غورصه	غورصه خوردين نوأ	غصه	غصه نخور
فأدا	ترأ چي فادأ؟	داد	به تو چه داد؟
فأده	تي نظر أمي پؤلأ فأده؟	می‌دهد	به نظرت پول ما را می‌دهد؟
فأرسه	شانس بأوردم ماسو مرأ فأرسه	كمك کرد	شانس آوردم ماسو به كمك من آمد

فأَمَسْتَن	أ مؤَضُو فأَمَسْتَن أُنْقَد سَخْتَه؟	فهمیدن	فهمیدن این موضوع این قدر سخت است؟
فأَنْدَر	مراً فأَنْدَر	نگاه کن	به من نگاه کن
فأَكْش	أ لافندأ فأَكْش	بکش	این طناب را بکش
فأَكْش	دْه مِی کله فأَكْش نأَره	کشش	ذهنم دیگر کشش ندارد
فأَكْش	مَن گَم وا بدن های فأَكْش دأَن دره	ادامه	من می گویم بس کن مدام دارد ادامه می دهد
فؤَقَا	آهینأ فؤَقَا گیل ۛ دؤَرُون	فرو کن	آهن را در گل فرو کن
فئَلَم	أ فئَلَمأ بیده-بی؟	فیلم	این فیلم را دیده بودی؟
فَادَار	بؤَشو ٔی زاکأ فَادَار	سرپا بگیر	برو بچه ات را سرپا بگیر
فَارَسَانَه	بؤَشو مأمداً فَارَسَانَه	رساند	رفت محمد را برساند
فَاش	فَاش دأَن دره	فحش	دارد فحش می دهد
فَال	أ پَرهن ته ره فاله	گشاد	این پیراهن برای تو گشاد است
فَانچِمَسْت	هرچی بؤگوُفتم فچَم میز ۛ سرأ بیگیر، فأنچِمَسْت	خم نشد	هر چه قدر گفتم خم شو سر میز را بگیر، خم نشد
فَاکَشِیم	بیأ أ میزأ فأكشیم ببریم اؤرأ	بکشیم	بیا این میز را بکشیم ببریم آن طرف
فَتَرَات	أشان دْه فترات کاشتن درید	بیداد	این ها دیگر دارند بیداد می کنند
فَتَه کؤَدَن	دْه اُمراً فته کؤَدَن دره	به تنگ آوردن	دیگر دارد ما را به تنگ می آورد
فَجَه	أیأ چِی فجه؟	ریخته	این جا چه ریخته است؟
فَرخ	أَن اَوْن ۛ مرأ فرخ کؤَنه	تفاوت	این با آن تفاوت دارد
فَسْفَالَه	چَائِی فسفاله ۛ فیشان	تقاله	تقاله چای را دور بریز
فَسْک	مِی فسکأ بؤرؤز ندي	راز	راز من را فاش نکنی
فَفَه	فَفَه خؤری؟	جگر سفید	جگر سفید می خوری؟
فَلَنگی	چِی ره فلنگی؟	می لنگی	برای چه می لنگی؟
فَلْگَان	سؤفره ۛ فلگان	بتکان	سفره را بتکان
فِیت	أمرأ فیت دأَن دره	تحریک	دارد ما را تحریک می کند
فِیت	کِی ترأ فیت بدأ؟	تحریک	چه کسی تو را تحریک کرد؟
فِیرِینِی	فِیرِینِی خؤری؟	فرنی	فرنی می خوری؟

فیشادن	أشان فیشادني-ئيد	دور ريختن	اين ها دور ريختنى هستند
فيللي	فيللي تاودن خيابان ۛ دۆرۆن خۇرم كار ني-يه	آب دهان	آب دهان انداختن در خيابان كار خوبى نيست
فيللي	فيللي تاودا	آب دهان	آب دهان انداخت
فينگي	چي ره فينگي-يان ۛ مأنستن گب زني؟	تو دماغى	براى چه مانند تو دماغى ها حرف مى زنى؟
فيچال	فيچال أن ۛ آبا بياگير	بچلان	بچلان آبش را بگير
فك	فك باورده	بدبيارى	بدبيارى آورد
فگيفتم	ايمرو حوقوق فگيفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فو	فو بزى سردا به بزى بؤخۆر	فوت	فوت كن سرد شود بعد بخور
فؤبرده	تا كيكأ باورديم فؤبرده	بلعيد	به محض اين كه كيك را آوريم بلعيد
فؤتۆركسته	شال أمي كرکانا فؤتۆركسته	حمله كرد	شغال به مرغهاى ما حمله كرد
فؤداشته	كي بؤ فؤداشته؟	شليك كرد	چه كسى بود شليك كرد؟
فؤرانه	أن ۛ كاران همه ۛ فؤرانه	دور مى كند	كارهاى او همه را دور مى كند
فؤندۇق	چنتا فؤندۇق بيجه-ئي؟	فندق	چند عدد فندق چيدى؟
فؤچين	تي چؤمانا فؤچين بؤخۆس	چشمها را ببند	چشمهايت را ببند بخواب
فؤكۆده	شيرأ فؤكۆده فرش ۛ سر	ريخت	شير را روى فرش ريخت
فؤكۆن فيشان	أيا هميشك فؤكۆن فيشانه	ريخت و پاش	اين جا هميشه ريخت و پاش است
فؤگۆردسته	فؤگۆردسته خؤفته	روى شكم خوابيدن	روى شكم خوابيده است
فؤگۆردسته	أمي خانه ديفار فؤگۆردسته	واژگون شد	ديوار خانه ما واژگون شد
قؤوت	أن ۛ دسا قؤوت دينه	توان	دستش توان ندارد
قاتۇق	ايچه قاتۇق دؤكۆن	خورش	كمى خورش بريز
قار	مي مرا قاره	قهر	با من قهر است
قاق	خبرا كي بيشتاوستيم قاقا بؤستيم	حيران	خبر را كه شنيديم حيران شديم
قاينا	بيلاخره بتأنستم اؤنا قاينا بؤكۆنم	متقاعد	بيلاخره توانستم آن را متقاعد كنم
قيش	مي قيشأ نيده-ئي؟	كمر بند	كمر بندم را نديدى؟
قُرَنج	ايچه پؤل قُرَنج بؤكۆدم	پس انداز	كمى پول پس انداز كردم
قُيش	ايمرو ايتأ قُيش بيهئم	كمر بند	امروز يك كمر بند خريدم

قوشمه مو	بوشو تي قوشمه مۇيا چاكۆن	آشفته مو	برو موهای آشفته‌ات را درست کن
لۇجىنك	بوشو لۇجىنكا دود پىچا نايه بۇدۇرۇن	دريچه پشت‌بام	برو دريچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نيايد
لۇفت	تي پا سر بئس هي كس ۛ لۇفتا كشتن نوأ	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نكش
لا	أ كاغذا بنه تي دفتر ۛ لا	بين دو چيز	این کاغذ را میان دفترت بگذار
لا	هرچي زامت بكشه-بيما لا بۆكۆد	تباہ	تمام زحمت‌های ما را تباہ کرد
لابدان	لابداناً بىگير	عنكبوت	عنكبوت را بگير
لاخه	ئي لاخه بيجير ئي لاخه بۆجۇر	لنگه	یک لنگه پايين یک لنگه بالا
لار	أ تورف لاره	پوک	این ترب پوک است
لافند	لافندأ كۇيا بنأئي؟	طناب	طناب را كجا گذاشتی؟
لانتوز	چي ره لانتوز تآوده؟	جفتك	برای چه جفتك می‌اندازد؟
لته	او لته مرأ فادن ميزأ پاكۆنم	دستمال	آن دستمال ره به من بده ميز را تمیز كنم
لس	غذا خۆردن ۛ پسې آدم لسا به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می‌شود
لپه	لپه تآود	توپ	توپ را پرتاب كن
لچه	چيچيني دار ۛ لچه نيشته	فراز	گنجشك بر فراز درخت نشسته است
لوچ	لوچي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لوچان	أمرأ لوچان زنه	پشت چشم نازك كردن	برای ما پشت چشم نازم می‌کند
مأر	مي مأر بوشو كار ۛ سر	مادر	مادر به سر كار رفته است
مأر ۛ مرد	بعضي-تأ زأكان مأر ۛ مرد دأريدي	ناپدری	بعضی از بچه‌ها ناپدری دارند
مأنستن	خۆ پئر ۛ مأنستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می‌کند
مئخ	بچمسته مئخانا فيشان	ميخ	ميخ‌های خم‌شده را دور بريز
مئوه	مئوهنا بوشۇستي؟	ميوه	ميوه‌ها را شستی؟
ما	ايتأ ما بدن	بوسه	یک بوسه بده
ما	أ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه بايد به مسافرت بروم
مائي	أكبر دؤتا سيفيد مائي بيهه-بو	ماهی	أكبر دو عدد ماهی سفید خریده بود
مات	چي ره ماتأ زئي؟	حيران	برای چه حيران شدی؟

ماتؤر	مي ماتؤر رؤشنا نييه	موتور	موتورم روشن نمى شود
ماده	مي ماده مرأ در كونه	معهده	معهدهام درد مى كند
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي كفشأ	واكس	آن واكس را بده به كفشام بمالم
ماسكأ	ماسكأ بازى-يا تۇمانأ كۆن	مسخره	مسخره بازى را تمام كم
ماشل	مي مأر؁ مرأ شؤن دريم مي ماشل؁ خانه	خاله	با مادرم به خانه خالهام مى رويم
ماشه	او ماشه-يا مرأ فادن	انبر آهنى	آن انبر آهنى را به من بده
ماشك	ماشكأ تاود	تور ماهى گيرى	تور ماهى گيرى را بيانداز
ماقؤل	ماقؤل بؤگؤفتم	چه خوب	چه خوب شد گفتم
مالا	مي پئر مالايه	ماهى گير	پدرم ماهى گير است
ماندگي	بدأ ايپچه ماندگي بيگيرم	خستگى	اجازه بده كمى خستگى در كنم
ماچي	ايتأ ماچي مرأ ديهي؟	بوسه	يك بوسه به من مى دهى؟
مترس	باقلا باغ؁ مترسه	مترسك	مترسك باغ باقلا است
مته	مته نهأن نوأ	مزاحمت	مزاحمت ايجاد كن
مجاز	مي مجاز نبره	مزاج	با مزاج من سازگار نيست
مدار	هأ مدار بؤشو جؤلؤ	روش	به همين روش جلو برو
مرأ	مرأ بؤگو چي خائي؟	به من	به من بگو چه مى خواهى؟
مراغ	آدمأ مراغأ گيره	چندش	آدم چندش اش مى شود
مرجانه	أ كارتانأ مرجانه فگيفتم	رايگان	اين كارت ها را رايگان گرفتم
مرد؁ خاخؤرزا	مي مرد؁ خاخؤرزا أمي خانه ايسأ	خواهرزاده شوهر	خواهرزاده شوهرم خانه ما است
مرد؁ برار	مي مرد؁ برار؁ خانه هأ كوچه دؤرؤنه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم داخل همين كوچه است
مرد؁ برار زن	تي مرد؁ برار زنأ بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را ديدم
مرد؁ خاخؤر	مي مرد؁ خاخؤر بؤشو خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردأى	أ مردأى دپروزم بامؤبو	مرد	اين مرد دپروز هم آمده بود
مردؤم	مردؤم همه بامؤبيد	مردم	همه مردم آمده بودند
مرگنا	مرگنا بزى	كپه مرگ	كپه مرگات را بگذار
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آن قدر كه شرور هستى تمام بدنات

من	من بۆشۇم	من	زخمی است
مه ره	أ كفشأ مه ره بیهئم	برای خودم	این کفش را برای خودم خریدم
مي	مي مآر أمۇن دره	من	مادرم دارد می‌آید
ميان	أ گب أمي ميان بمانه	بين	این حرف بين خودمان باشد
مچد	مچد شۇن دري؟	مسجد	به مسجد می‌روی؟
مچه	أمين خۆ مچه عمل بۆكۆده	چانه	امین چانه‌اش را عمل کرده است
مک	مي سرأ مکأ كۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
مۆران	آهين مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مۆرجه	ايپچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرجه	ايپچه مۆرجه دۆكۆن	عدس	کمی عدس بریز
مۆرغانه	دۆتا مۆرغانه بأور مۆرغانه دشكن بۆخۆريم	تخم مرغ	دو عدد تخم مرغ بیاور نیمرو بخوریم
مۆس	مۆس بۆكۆده	کپک	کپک زده است
مۆسافرت	أئي بيشيم مۆسافرت؟	مسافرت	می‌آیی به مسافرت برویم؟
نأرم	تي شۆماره' نأرم	ندارم	شماره‌ات را ندارم
نأنسته-بؤ	نأنسته-بؤ أ كارأ بۆكۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه این کار را کرد
نؤبدان	اينفرأ بأور نؤبدانأ چأكۆنه	ناودان	یک نفر را بیاور ناودان را درست کند
نۆرۆزۆل	مۆرداد نۆرۆزۆله 17	عيد باستانی گیلان	مرداد عيد باستانی گیلان است 17
نابراي	أن مي نابراي-يه	نابرداری	این نابرداری من است
ناجه	ناجه دأرم ايمرؤ بازي-يا سر بييم	اميد	اميدوارم امروز در بازی پیروز شویم
ناحق و نابؤد	ناحق و نابؤد كرأ زجر كшим	به ناحق	به ناحق داریم زجر می‌کشیم
ناخبر	رضا ناخبر بامؤ أمي خانه	سرزده	رضا سرزده به خانه ما آمد
ناخۆش آوال	ايمرؤ ايپچه ناخۆش آوالم	مريض	امروز کمی مريض هستم
ناخۆن	مي پا ناخۆن بشكفته	ناخن	ناخن پایم شکست
ناخۆن	تي ناخۆنأ بيگير	ناخن	ناخون‌ات را بگیر
ناره	ناره كۆدن دره	نعره	دارد نعره می‌زند
نازبداشته	أمي زاگان نازبداشته=ئيد	نازپرورده	بچه‌های ما نازپرورده هستند

ناسؤس	بؤشؤ ناسؤسأ بأور	تلمبه	برو تلمبه را بياور
ناقلن	ناقلن تؤ أمي مرأ بيا	لاقل	لاقل تو با ما بيا
ناكس	ناكس ۛ پؤشتين بؤستن نوأ	نامرد	از نامرد حمايت نكن
نتاج	أمان گيلك ۛ نتاجيم	نسل	ما از نسل گيلك هستيم
نجاك	نخأستي بأيه نجاك ۛ مرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی‌خواست بيايد به اجبار او را آوردم
ندار	ندار ۛ آدمه	فقير	آدم فقيري است
نشأ	جاده-يا آب ببيگيفته شؤن نشأ	نمی‌توان	آب جاده را فراگرفته است نمی‌توان رفت
نقل	ايتأ نقل بؤگو	داستان	يك داستان بگو
نم	أمي وسيله'نا نم بزه	رطوبت	وسايل ما را رطوبت زده است
ننأ	فاكتؤران ميز ۛ سر ننأ	نيست	فاكتورها روی ميز نيست
نھأن	پلايا نھأن درم گاز ۛ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوأ	اوتؤ گب زئن نوأ	نكن	آن طور صحبت نكن
نیده بیده	نیده بیده-كانأ مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیدها است
نيشتاو	زأكى-يم نيشتاو بي	سرتق و لجوج	كودكى هم سرتق و لجوج بودى
نيميزگيره	درأ نيميزگيره وأكؤن	اندكى	در را اندكى باز كن
نيويره	مرأ سربسر نھأن نوأ نيويره بد دينى-يا	وگرنه	من را اذيت نكن وگرنه بد می‌بينى‌ها
نيويشتن	كيتاب نيويشتن درم	نوشتن	دارم كتاب می‌نويسم
نېچ	أ نؤخؤدان نېچه	ديريز	اين نخودها ديريز هستند
هأتؤ	حؤكمن هأتؤيه كي شؤمان گيد	همين‌طور	به احتمال قوى همين‌طور است كه شما می‌گوييد
هأنه	أمي دار و ندار هأنه	همين است	دارايى ما همين است
هأچين	هأچين پلا خؤردن دريم	خالى	داريم پلو خالى می‌خوريم
هأچين پلا	هأچين پلا خؤردأن درم	پلو خالى	دارم پلو خالى می‌خورم
هأچينه	خانه أئانأنا هأچينه فأدا بؤشؤ	رايگان	وسايل خانه را به رايگان داد رفت
هئن	چي هئن دري؟	خريدن	دارى چه می‌خرى؟
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه أيه أمي خانه	دم به دقيقه	دم به دقيقه به خانه ما می‌آيد
هرتا	هرتا گؤشى-يان ايتأ خؤبي دأريدي	هر کدام	هر کدام از گوشى‌ها يك خوبى دارند

هسأ	هسأ أيم	اکنون	اکنون می‌آیم
هش	هش نفر باموئید	هشت	هشت نفر آمدند
هف	هف نفر ناموئید	هفت	هفت نفر نیامده بودند
هف شب	فردأ مي جغله هف شبه	جشن شب هفت زایمان	فردا جشن شب هفت زایمان کودک من است
هلاچین	زاك ره صارا دورون هلاچین چأكودم	تاب	برای بچه در حیاط خانه تاب درست کردم
هلماله	دئه هلماله اوڻ ورجا نشم	هرگز	دیگر هرگز پیش او نمی‌روم
هم زاما	مي هم زاما هرشب أمي خانه ایسأ	باجناق	باجناق من هرشب خانه ما است
همه-دأنه	فردأ همه-دأنه أئیدی	همه	فردا همه می‌آیند
همیشک	گیلان همیشک وارشي-یه	همواره	گیلان همواره بارانی است
هندم هوڻدم	هندم هوڻدمه كي واران بأیه	نزدیک است	نزدیک است که باران بیاید
هني	هني وا بیشي؟	باز	باز باید بروی؟
هيزار	هيزار توڻمؤن دئه پؤل ني-یه	هزار	هزار تومان دیگر پول نیست
هیست	واران وارستي هیستأ بوستم	خیس	باران می‌بارید خیس شدم
هیل	ایچه هيلم دوکون	گشنیز	کمی گشنیز هم بریز
وأبرازه	أ پرهن ترأ وابرازه	شایسته است	این پیراهن شایسته تو است
وأجه	تي دوڻماغأ چي وأجه؟	چسبیده است	روی بینبات چه چیزی چسبیده است؟
وأده	أمرأ وأده بیگيفته	دعوت	ما را دعوت کرده است
وأسي	وأسي دؤ تا نان فگيفته=بیم	باید	باید دو عدد نان می‌گرفتم
وأسي	ایمرؤ خأيلي کار دارم، هأن وأسی زود بأمؤم	به خاطر	امروز کارم زیاد است، به خاطر همین زود آمدم
وأمرازه	أ گبان ترأ وأمرازه	شایسته نیست	این حرف‌ها شایسته تو نیست
وأورس	او زناكأ وأورس	پیرس	از آن زن پیرس
وأورسي	هرچي وأورسي ترأ گب بسرأ كوڻه	پیرسی	هر چه پیرسی حرف را عوض می‌کند
وأچئن	خؤ خانه سرأ وأچئن دره	کندن	دارد سقف خانه‌اش را برمی‌کند
وأچوک	دارأ وأچوک	بچسب و بالا برو	به درخت بچسب و بالا برو
وأکفتم	دئه وأکفتم	از پا افتادم	دیگر از پا افتادم

وَأَكْفَتَه	أَمْرًا وَأَكْفَتَه	پيله کرد	به ما پيله کرد
وَأَكْوَدَه	مَأْمَدًا وَأَكْوَدَه بَامُو	رساند	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وَأَكْوَن	دِرَا وَأَكْوَن	باز کن	در را باز کن
وَأَگَرْدَان	أَ کِيتَابًا تُو وَأَگَرْدَان بُوکُوْدِي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وَأَگَرْدَان	أَو کُوکُو-يَا وَأَگَرْدَان	پشت و رو کن	آن کتلت را پشت و رو کن
وَأَگَرْدَانْدَه	أَ خِيَابَان َ ايسمًا وَأَگَرْدَانْدَه	تغییر داده‌اند	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وَأَگَرْدَانْتُم	کِيتَابًا وَأَگَرْدَانْتُم	عودت دادم	کتاب را عودت دادم
وَأَگِيرَان	گَازًا وَأَگِيرَان	روشن کن	اجاق را روشن کن
وَأَر	تَأْنِي أَرُوْخَانًا وَأَر بَزْنِي؟	گذشتن از عرض رودخانه	می‌توانی از عرض این رودخانه عبور کنی؟
وَا	أَيْتَا أَوَيْتَا نَأْرَه همه وا بَأَيْد	باید	این و آن ندارد همه باید بیایند
وَا	سَرْدٌ َ وَا دَمَه	باد	باد سرد می‌وزد
وَا	هَرچِي خَوْرَم هِنْدَه مَرَا وَا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وَابُوْن	دِر وَا بُوْ	باز شدن	در باز شد
وَاتِرْکَانَم	تَرَا بِيْدِينَم وَا تِرْکَانَم	جر می‌دهم	تو را ببینم جر می‌دهم
وَاتِرْکَسْتَم	خَانْدَه جَا وَا تِرْکَسْتَم	ترکیدم	از خنده ترکیدم
وَاتِين	گِيْدِي کُوْرُوْنَا وَا تِين دَأْرَه	مسری	می‌گویند کرونا مسری است
وَاچُوْر	أَ بَچ وَاچُوْر کُوْنَه	ری	این برنج ری می‌کند
وَاچَام	زَرْدٌ َ وَاچَامَا مَأْنَه	بادنجان	مانند بادنجان زرد است
وَاچَاوْرَه	أَمْرًا خَوْرَه وَاچَاوْرَه	قی می‌کند	ما را می‌خورد دوباره قی می‌کند
وَاخَان	أَنَا وَاخَان	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
وَاخَب	أَمَانَم دِيرُوْ وَاخَبًا بُوْسْتِيَم	آگاه	ما هم دیروز آگاه شدیم
وَاخَوْر	أَب وَاخَوْر	بنوش	آب بنوش
وَاد	فَچَم تِي وَا دَا بِيْگِيْرَم	اندازه	خم شو اندازه‌ات را بگیرم
وَاداشته	أَمْرًا وَاداشته أَسَرْدٌ َ هَوَا دَوْرُوْن بُوْسِيَم	وادر کرد	ما را وادر کرد در این هوای سرد بمانیم
وَارُوْخْتَن	گِيلَانَا وَا رُوْخْتَن دَرْد	غارت کردن	دارند گیلان را غارت می‌کنند
وَارَان	دِيرُوْ وَارَان بَامُوْبُوْ	باران	دیروز باران آمده بود

وارستن	واران وارستن دره	باریدن	دارد باران می بارد
وارسي	ايپچه اؤشتر همه وارسي کؤديد	بازرسی	کمی آن طرفتر همه را بازرسی می کردند
وارسي	وا أول وارسي بۆکۆنيد	تحقيق	بايد ابتدا تحقيق کنيد
واز	چيچيني-يانا فأندر چۆتؤ واز کۆنيدي	پرواز	گنجشک ها را نگاه کن چگونه پرواز می کنند
واز و ولنگ	زاکان پارک ۲ دۆرۆن چي واز و ولنگي کۆنيدي	جست و خيز	بچه ها در پارک چه جست و خیزی می کنند
وازده	مرأ وازده بأورده	به تنگ آمدن	من را به تنگ آورده است
وازن	تي کفشأ وازن بيشيم	بپوش	کفش ات را بپوش برويم
واسئن	اۆن چيسه ترأ وأسئن دري؟	مالیدن	آن چیست داری به خودت می مالی؟
واسرأ دان	أمرأ واسرأ دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسۆجانه	أمي خؤنا واسۆجانه تا خؤ مدرکأ فأكيفت	تا نهایت سوزاند	خون ما را تا نهایت سوزاند تا مدرک اش را گرفت
واسۆخسته	ترأ واسۆخسته آدم هفتاد سال پاكي نأره	برخورد کرده	آدم به تو برخورد کند تا هفتاد سال پاک نیست
واش	گاب ۲ ره خاش فۆکۆنه سک ۲ ره خاش	علف	برای گاو استخوان می ریزد برای سگ علف
واشان	بۆشؤ جايأ واشان	پهن کن	برو رختخواب را پهن کن
واشکاف	أ پرهن ۲ درزأ واشکاف	بازکن	درز این پیراهن را باز کن
واشکاف	مرأ حالي نؤبؤسته ايپچه واشکاف	بیشتر توضیح بده	متوجه نشدم کمی بیشتر توضیح بده
واشکافيدي	باهار ۲ وخت گۆلان واشکافيدي	می شکفند	فصل بهار گل ها می شکفند
والان	تي پرهنا اؤيا والان	آویزان کن	پیراهن ات را آن جا آویزان کن
والنگ	نيصف ۲ را والنگأ دأ	انصراف	نیمه راه انصراف داد
واليشتن	گاب خؤ مانده واليشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله اش را می لیسد
وامختن	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو	چه چیزی را جستجو می کنی؟
وامختن دري	چي-يا وأمختن دري؟	جستجو می کنی	چه چیزی را جستجو می کنی؟
واهيل	مي ديل واهيلأ بؤسته	بی تاب	دلم بی تاب شده است

واويجان	مائي-يا خُوب واويجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوين	أ خالاً واوين	ببر	این شاخه را ببر
واپس	چي ره واپس شُون دري؟	عقب	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکه	تياناً بنه بدأ ايپچه واپلکه	خيس بخورد	دیگ را بگذار کمی خیس بخورد
واچرد	تا ناناً بيده نيصفاً وأچرد	تکه‌ای از چیزی را کندن	به محض دیدن نان نیمی از آن را کند
واکاريد	بعضي-يان خائيد اُمي مياناً واکاريد	شکرآب کنند	بعضی‌ها می‌خواهند بین ما را شکرآب کنند
واکاشته	أمرأ أياً واکاشته	به انتظار گذاشت	ما را این‌جا به انتظار گذاشت
واکاشته	أمرأ أياً واکاشته	منتظر گذاشت	ما را این‌جا منتظر گذاشت
واگیر	أنّ مار أنّ گبأ واگیر کونه	تصديق حرف	مادرش حرف او را تصدیق می‌کند
وخت	باهارّ وخت أيم گيلان	فصل	فصل بهار به گیلان می‌آیم
ودره	او ودره' فادن مرأ	سطل	آن سطل را به من بده
ورأچوک	بامؤ اُمي ورأچوک بينيسته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کيتابان اُمدّ ورجا نهأ	نزد	کتاب‌ها نزد احمد است
ورف	أچور ورف کي تا هسأ بيده بؤ؟	برف	این‌گونه برف چه کسی تا حالا دیده بود؟
وسته	هأنقد مرأ وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولأ فأندر	شعله آتش	شعله آتش را نگاه کن
ولکي	ايپچه بئسيد ولکي اُميرم بأيه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
ولگ	پئيز ولگان چي خُوشگیلاً بيد	برگ	در پاییز برگ‌ها چه زیبا می‌شوند
وهاشته	مي پئر مرأ وهاشته بأيم	اجازه داد	پدرم به من اجازه داد بیایم
ويريزانه	أمرأ اُمي جا سر ويريزانه	بلند کرد	ما را از جایمان بلند کرد
ويريزانه	خابّ جا أمرأ ويريزانه	بیدار کرد	ما را از خواب بیدار کرد
ويريشتد	گیلکان هاتؤئيد، مشروطه زما تم ها ايوار ويريشتد	قیام کردند	گیلک‌ها همین‌گونه هستند، در زمان مشروطه هم به یک‌باره قیام کردند
ويريشته	اؤن کيسه ويريشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ويريشته	بؤشؤ بيدین زأی ويريشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ويشتا	مرأ ويشتايه	گرسنه	گرسنه هستم
ويشتر	قاتؤق ويشتر دؤکؤن	بیشتر	خورش بیشتر بریز

ويني زڻڪ	تي دوماغ ويني زڻڪا پاكون	آب بيني	آب بينيات را پاك كن
ويگير	گوشي-يا ويگير	بردار	گوشي را بردار
ولش	بيا بيشيم ولش چيني	تمشك	بيا برويم تمشك بچينيم
يا	انا خائي يا اونا؟	يا	اين را ميخواهي يا آن را؟
ياره	خاليشواشا فادن مي مارت ته ره ياره	مي سايد	پونه را به مادرم بده براي تو مي سايد
ياور	تايند مرا ياور بديد؟	كمك	مي توانيد به من كمك كنيد؟
پتر	مي پتر بوشو كار ٲ سر	پدر	پدرم سر كار رفته است
پتر و مارت	مي پتر و مارت بخانه نئسائيد	پدر و مادر	پدر و مادرم خانه نيستند
پتر ٲ زن	همه-تا پتر ٲ زنان كي بد ني-ئيد	نامادري	تمام نامادري ها كه بد نيستند
پله	چائي-يا دوكون پله دورون	نعلبكي	چاي را درون نعلبكي بريز
پنچ	پنچ تا نان خايم	پنج	پنج عدد نان مي خواهيم
پنجا	زري-يم خو پنجا تومونا فادا	پنجاه	زري هم پنجاه تومن اش را داد
پا بسر	زاكا پا بسر كودن نوا	از روي چيزي گذشتن	از روي بچه عبور نكن
پا توك	تي پا توك ٲ سر بس خانه دورونا فاندرد	نوك پا	روي نوك پايت بايست داخل خانه را نگاه كن
پابرانده	پابرانده صارا شون نوا	پابرهنه	پابرهنه به حياط نرو
پاخت	دگرا بوخوردم پاختا بستم زمين ٲ سر	پهن	تلوتلو خوردم روي زمين پهن شدم
پاستن	كوجي زاكانا وا پاستن	محافظت كردن	از بچه هاي كوچك بايد محافظت كرد
پاماله	ان لوآس ٲ پاماله-يه	رد پا	اين رد پاى روباه است
پاپي	امي پاپي بو بوسته	تعقيب	ما را تعقيب كرد
پاچ	آدم پاچ ببه امما آردال نبه	كوتاه قد	آدم كوتاه قد باشد اما بلند قد بي قواره نباشد
پاك	پاك خورا بزه نيشتاوستن	به كل	به كل خودش را به نشنيدن زد
پاك	سبزي-يانا پاكودي؟	تميز	سبزي ها را تميز كردي؟
پت	امي موبل ٲ دسته پت بزه	كرم چوب خوار	دسته مبل ما را كرم چوب خوار خورده است
پرا گيفته	زاي تا خو مارا بيده پرا گيفته	بسيار خوشحال شد	كودك به محض ديدن مادرش بسيار خوشحال شد

پرا گيفتيد	چيچيني-يان تا پيچايا بیده-ئيد پرا گيفتيد	پرواز کردند	گنجشک‌ها تا گربه را دیدند پرواز کردند
پرکاله	ايتا پرکاله سئب مرا فادن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکیم	سرمائي کرا پرکیم	می‌لرزیم	از سرما داریم می‌لرزیم
پس	وا ويشتير حق ساي بۆکۆنم نيويړه پس دکفم	عقب	باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس بمأنسته	تي پس-بمانسته غذايا فۆکۆن چيري-يان ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذايت را برای پرنده‌ها بریز
پس پۆشت	أشانا ببر او پس پۆشت تاود	در آخرها	این‌ها را ببر در آن آخرها بپرداز
پس کۆن قاف	مي تۆمانا بيرده پس کۆن قاف بنا	پشت کوه قاف	شلوارم را برده پشت کوه قاف گذاشته
پسرزاک	پسر زاگه أن تاما دکفه	پسر بچه	پسر بچه است هوس می‌کند
پسي	أن پسي تي درزا فارس	بعد از	بعد از این به درس‌ات برس
پسي	شام پسي ايم شيمي خانه	بعد از	بعد از شام به خانه شما می‌آیم
پشه دام	تاوستانان اگه پشه-دام نمانه خوځتن نشا	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد نمی‌شود خوابید
پلکان	پلکان سر نيشتن نوا	پله	روی پله‌ها ننشین
پيت	أمي سخان همه پيتا بۆستد	غر	تمام سیخ‌های ما غر شده‌اند
پيسخاله	مرا نوا ايتا پيسخاله دۆکۆن	کمی	میل ندارم کمی بریز
پيش	على امرا پيش دکفته	جلو	على از ما جلو زد
پيش	پيش کيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه کسی است؟
پيش دۆد	مي پيش دۆد کۆيا نها؟	پیش‌بند	پیش‌بندم کجاست؟
پيش گب	کيتاب تۆمانا بۆسته بمانسته أن پيش گب	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده است
پيشاشؤ	فردا أمي مئمانان ائيدي وا بيشيم اشان پيشاشؤ	پیشواز	فردا مهمان‌های ما می‌آیند باید به پیشوازشان برویم
پيل	مي دس پيل بۆکۆده	تاول	دستم تاول زده است
پيله	ايتا پيله سئب مرا فادن	بزرگ	یک سیب بزرگ به من بده
پيله-سؤس	زاکم انقد پيله-سؤس؟	فضول	بچه هم این قدر فضول؟

پيلکي	ها پيلکي آدم خو گب زنأ نأنه	بزرگی	آدم به این بزرگی حرف زدنش را بلد نیست
پينیک	تي رختان همه پينیک بزئکه	وصله	تمام لباس‌هایت وصله خورده است
پينیک-پاره	پينیک-پاره رختان تازگي داب بؤبؤسته	وصله پينه	لباس‌های وصله پينه جدیدن مد شده است
پيچ واپيچ	أ مؤضو خأيلي پيچ واپيچه	پيچيده	این موضوع خیلی پيچيده است
پيچأ	پيچأ کيشکائان ره جوخؤفته دأره	گربه	گربه برای جوجه‌ها کمين کرده است
پيچاک	پيچاک وينجي-يا مأنه	چسبنده	مانند سقز چسبنده است
پل	ترأ پلأ کؤنمه	تکه تکه	تو را تکه تکه می‌کنم
پلف	تي پلف شکما آبا کؤن	چاق	شکم چاقات را آب کن
پوتار	أيا چي فؤکؤدي، پوتارا کؤده	مورچه	این‌جا چه ریختی، مورچه جمع شده است
پؤتو	ترأ پؤتو دشان	پتو	پتو روی خودت ببنداز
پؤر	اوتؤبؤسانا آدم دره پؤر	پر	اتوبوس‌ها پر از آدم است
پؤرا کؤن	تيانا آب دؤکؤن پؤرا کؤن	پرکن	دیگ را آب بریز پر کن
پؤرد	آهين پؤردأ دؤاريم دئه فآرسيم	پل	از پل آهني عبور کنيم ديگر می‌رسيم
پؤسته ايشکنه-ئي	خؤشحالي جا پؤسته ايشکنه-ئي	بشکن می‌زد	از خوشحالی بشکن می‌زد
پؤشت	پؤشو فآندر در پؤشت کي ايسأ؟	پشت	برو نگاه کن پشت در کيست؟
پؤشتابد	تي پؤشتابدأ اؤسان بيشيم	کوله‌پشتی	کوله‌پشتی‌ات را بردار برويم
پؤشتين	گيلک گيلک پؤشتينه	پشتیبان	گيلک پشتيبان گيلک است
پؤل	ايبچه پؤل دأري مرأ فآدي؟	پول	کمی پول داری به من بدهی؟
پؤلؤک	مي پرهن پؤلؤک بکفته	دگمه	دگمه پيراهنم افتاده است
چأکؤنم	کرا خانه چأکؤنم	می‌سازم	در حال ساختن خانه هستم
چأکؤنه	پؤشو رمضان ويجا، اون تأنه تي کارأ چأکؤنه	درست می‌کند	نزد رمضان برو، او می‌تواند کار تو را درست کند
چؤ	چؤ دکفته'نا باور کؤدن نوأ	شایعه	شایعه‌ها را باور نکن
چؤرنيلي	أ چؤرنيلي پرهنا ديرو بيهئم	بنفش	این پيراهن بنفش را ديروز خريدم
چئل	چئل سال پيش أيا بامؤبؤم	چهل	چهل سال قبل این‌جا آمده بودم

چا	بۆشۈ چا جا آب واغۇش	چاه	برو از چاه آب بکش
چار	چار تا كۆئي مرأ فادن	چهار	چهار عدد كدو به من بده
چارپاچه	چارپاچه نيشته بۆ	چارزانو	چارزانو نشسته بود
چارچاك	درأ چارچاك بنا بۆشۈ	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت و رفت
چالكا	چالكا ميان دنكفي	چاله	داخل چاله نيفتى
چان	وحيداً بېدىم ايتأ كيسه بج بچانأ گيفته بۆ شۇن دۆبۆ	دوش	وحيد را ديدم يك كيسه برنج بر روى دوش گرفته بود مى رفت
چاپ چاپ	بۆلبۆل كرا چاپ چاپ زنه	چهچه	بلبل دارد چهچه مى زند
چاپلا	خۇشالي جا كرا چاپلا زنه	كف زدن	از خوشحالى دارد كف مى زند
چاك	غذا بۆ ها چاكأ پورأ كۆده	فضای اطراف	بوى غذا فضاي اطراف را پر کرده است
چرت چۆلا	دنه كرا چرت چۆلا گي	مزخرف	ديگر دارى مزخرف مى گويى
چرخ	ديرو ايتأ چرخ بيهئم	دوچرخه	ديروز يك دوچرخه خريدم
چرخستن	هاچين أمي دۆر چرخستن دريم	چرخیدن	بيخودى داريم دور خودمان مى چرخيم
چف	أنقد بۆخۆفتي چف بۆكۆدي	ورم	آن قدر خوابيدى ورم كردى
چفت	درأ چفتأ كۆدي؟	بستن	در را بستى؟
چفتن	سرمائي چفتن دۆستيم	يخ بستن	از سرما يخ زديم
چمچه	چمچه نیده-ئي؟	ملاقه	ملاقه را نديدى؟
چنتا	تۆ چنتا آغۆز دأري؟	چند عدد	تو چند عدد گردو دارى؟
چندر	شيمي خانه چندر دۆره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چيسه	أن دنه چيسه؟	چيست	اين ديگر چيست؟
چيشتن	كرا غذائانا ايتأ ايتأ چيشتن درم	مزه کردن	دارم يکى يکى غذاها را مزه مى کنم
چيچال	تي دسا چيچال آب مرأ بۆشۇر	ولرم	دست هايت را با آب ولرم بشور
چيچيني	ايمرو ايتأ چيچيني-يم نيدئم	گنجشک	امروز يك گنجشک هم نديدم
چسک	هرچي بۆگۆفتم تۆنم بيا، بۆگۆفت چسک	خير	هرچه گفتم تو هم بيا، گفت خير
چلک	چرک	تي چلک پرهنا بۆشۇر	پيراهن چرکات را بشور
چک پر	سينه-آبا نأستي هاچين چک پر زئي	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا مى زد

چکستن	ایسپنداً فآندر چۆتۆ چکستن دره	پریدن اسفند هنگام سوختن	اسفند را نگاه کن چگونه دارد می‌پرد
چۆ	خۆشک ۛ چۆ هیمه ره خۆبه	چوب	چوب خشک برای هیزم خوب است
چۆب	چۆب خۆری-یا	کتک	کتک می‌خوری‌ها
چۆتۆ	آن چۆتۆ کار کۆنه؟	چگونه	این چگونه کار می‌کند؟
چۆل	تی کفشأ چۆل بۆکۆدی	گل	کفش‌ات را گلی کردی
چۆله	ایتأ کیبریت چۆله مرأ فآدن	چوب کبریت	یک دانه چوب کبریت به من بده
چۆم	می چۆم نیدینه	چشم	چشمم نمی‌بیند
چۆم برا	چۆم برا بیم آکه آئیدی	منتظر	منتظر بودم چه وقت می‌آیید
چۆم دکف	أ خانه چۆم دکف بد نی-یه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نیست
چۆملیز	مرأ چۆملیز بیگیفته	نیشگون	من را نیشگون گرفت
کۆتر	کۆترانأ سرآدن	کبوتر	کبوترها را رها کن
کۆر	او کۆرأ فآندر	دختر	آن دختر را نگاه کن
کۆرأ	کۆرأ بیشیم؟	کدام طرف	کدام طرف برویم؟
کۆل	بنأ خۆ کۆل ۛ سر ببرده	شانه	روی شانه‌اش گذاشت و برد
کۆل	أ چاقو کۆله	کند	این چاقو کند است
کۆبأ	می شارژر کۆبأ نهأ؟	کجا	شارژر من کجا است؟
کۆیان	اوشانأ کۆیان بیده-ئی؟	کجاها	آن‌ها را کجاها دیده‌ای؟
کۆیتأ	کۆیتأ دسکش تی شین ایسه؟	کدام یک	کدام دستکش مال تو است؟
کۆیدانه	کۆیدانه-یا گی؟	کدام یک	کدام یک را می‌گویی؟
کئخۆدامردی	تی کئخۆدامردی ته ره بدر خۆره	داوری	داوری‌ات به درد خودت می‌خورد
کئن کئن	کئن کئن داشتی آکه آئی	این پا آن پا کردن	این پا آن پا می‌کرد که چه زمان می‌آیی
کئوانی	می کۆجی کۆر خۆره ایتأ کئوانی-یه	کدبانو	دختر کوچک من برای خودش یک کدبانو است
کاباسی	کاباسی بأوردیم	نحسی	دچار نحسی شدیم
کاس	تی کاس ۛ چۆمأ قۆربان	چشم‌آبی	به قربان چشم‌های آبی‌ات
کاسه	ایتأ کاسه پلا مه ره دۆکۆن	بشقاب	یک بشقاب پلو برای من بریز
کال	أ به کاله	نارس	این به نارس است
کاکا	ایپچه کاکا چآکۆن بۆخۆریم	نوعی شیرینی خانگی	کمی شیرینی درست کن بخوریم

کخ	أ شامپۇ كخ نۆكۈنە	كف	این شامپو كف نمی‌کند
کرا	کرا شم	در حال	در حال رفتن هستم
کرد کار	تي کرد کارا چاؤون	رفتار	رفتارت را درست کن
کرچ	خايلي کرچه	ترد	خیلی ترد است
کرک	کرکان کتکتاس کونیدی	مرغ	مرغ‌ها قدقد می‌کنند
کش	اۋن کیسه او کش نیشته	گوشه	آن کیست آن گوشه نشسته است
کشه	بیأ می کشه	آغوش	در آغوش من بیا
کشک	دۆمرته کشکأ بۆستی؟	لوس	دوباره لوس شدی؟
کفته	تي میداد زیمین سر کفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	بۆشۈ تي کل سرأ چاره بۆکۈن	کچل	برو برای سر کچلات فکری بکن
کلانه	بۆشۈ او کلانه بأور	منقل	برو آن منقل را بیاور
کلاچ ملاچی	أمیرحۆسئن ایتأ کلاچ ملاچی پرهن دۆکۈده بۆ	سیاه و سفید	امیرحسین یک پیراهن سیاه و سفید پوشیده بود
کلماجین	أ سئب کلماجینه	کرم‌خورده	این سیب کرم‌خورده است
کله	بۆشۈ کله واگیران	اجاق	برو اجاق را روشن کن
کی	کي تأنه مي مرأ بایه؟	چه کسی	چه کسی می‌تواند با من بیاید؟
کی	من کي بامؤم	که	من که آمدم
کیتاب	أ کیتاب مي شینه	کتاب	این کتاب مال من است
کیس	اۋطی-یا مرأ فادن مي رختان کیس بۆخۆرده	چروک لباس	اطو را به من بده لباس‌هایم چروک شده است
کیشۈ	دمباریک کیشۈ دۆرۈن نئابۆ	کشۈ	دمباریک داخل کشو نبود
کیشکا	کیشکائانا فۆران	جوجه مرغ	جوجه‌ها را دور کن
کئل	بۆشۈ ایتأ کئل مه ره بأور بینیشینم	چهارپایه کوچک	برو یک چهارپایه کوچک برایم بیاور بنشینم
کوار	بۆشۈم سبزي بهینم کوار نأشتي نیهئم	تره	رفتم سبزی بخرم تره نداشت نخریدم
ککچ	سبزي-یان دۆرۈن ککچ مرأ ویشتر خۆش آیه	شاهی	میان سبزی‌ها شاهی را بیشتر دوس دارم
کو	أئي بیشیم کو؟	کوه	می‌آیی به کوه برویم؟

کۆجدانه	مي کۆجدانه براراً نیده-ئي؟	کوچک	برادر کوچک من را ندیده‌ای؟
کۆدن	چي کۆدن دري؟	انجام دادن	داری چه کاری انجام می‌دهی؟
کۆده	هوا سرداً کۆده	شده است	هوا سرد شده است
کۆرّ قۆقۆ	کۆرّ قۆقۆيا فاندِر	جغد	جغد را نگاه کن
کۆرش	مي غذا همه کۆرشاً بۇ	جزغاله	تمام غذایم جزغاله شد
کۆرش	مي غذا کۆرشاً بۇ	جزغاله	غذایم جزغاله شد
کۆشتن	پۆتاراناً کۆشتن نوأيد	کشتن	مورچه‌ها را نکشید
کۆلک	کاموا کۆلکاً بۆسته	درهم	کاموا درهم شده است
کۆمۆش	کۆمۆشاً فاندِر	لاک‌پشت	لاک‌پشت را نگاه کن
کۆناکۆنا	کۆچه دوسته بۆ کۆناکۆنا واگرددستيم	عقب‌عقب	کوچه بسته بود عقب‌عقب برگشتیم
کۆنه	أ داراً وا کۆنه جا کاندن	ریشه	این درخت را باید از ریشه کند
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	تردید	تردید نکن
کۆکلا	کۆکلا ديچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
گۆرخانه	اييمرو گۆرخانه وارث بۆ	رعد	امروز باران با رعد بود
گۆزکا	گۆزکايأ بيده-ئي؟	قورباغه	قورباغه را دیدی؟
گۆسه	خۆ مۆئاناً گۆسه بۆکۆد	بافتن مو	موهایش را بافت
گاب	رجب خۆ گاباً فۆرۇختن دره	گاو	رجب دارد گاوش را می‌فروشد
گاره	جغله بېر گاره دۆرۆن بۆخۆسان	گهواره	نوزاد را ببر در گهواره بخوابان
گاز	مي گاز مرأ در کۆنه	دندان	دندانم درد می‌کند
گاز ايشکړه	ديشب خۆفته-بي گاز ايشکړه کۆدي	ساییدن دندان‌ها به هم	دیشب خواب بودی دندان‌هایت را به هم می‌ساییدی
گاچ	تي پا گاچه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
گاگلف	گاگلف ارا دواړ کۆنم	بعضی اوقات	بعضی اوقات از این طرف عبور می‌کنم
گب	أ گب کي گۆفتن درم اؤرارسالانّ شينه	سخن	این سخن که دارم می‌گویم برای سال‌های دور است
گب	مي أمراً گب بزن	سخن	با من سخن بگو
گب خبربر	گب خبربرّ مرأ نوأسي گب زئن	خبرچین	با خبرچین نباید حرف زد
گب گبّ سر	گب گبّ سر باؤرده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد

گرا دن	گرا دن بایه	سُر بده	سر بده بیاید
گراپنت	ایا بیا بینم یه گراپنت	کچ و کوله	بیا این جا بینم آهای کچ و کوله
گرد کله	أمی گرد ٚ کله ٚ لاف دکفته	دوره می	دورهمی ما به هم خورد
گردستن	هرا گردستن دییم	قدم زدن	همین اطراف قدم می زدیم
گردن پسه	می گردن پسه-یا جوش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گردی	چی دؤمبال گردی؟	جستجو می کنی	چه را جستجو می کنی؟
گردیم	هرا گردیم	قدم می زنیم	همین اطراف قدم می زنیم
گرزک	گرزک مرا بگشته	زنبور	زنبور من را نیش زد
گرمش	گرمش امون دره	باد گرم	دارد باد گرم می آید
گرگر	زاکان ٚ گرگر وناشته بوخوسم	سر و صدا	سر و صدای بچه ها اجازه نداد بخوابم
گلاس	درجکا ٚ گلاس بوم	خیره	به پنجره خیره بودم
گه	خوره گه	می گوید	از جانب خودش بیان می گوید
گیج گیجی	مرا گیج گیجی دان نوا	قلقلک	من را قلقلک نده
گیرینجی	گیرینجی مو مرا خوش آیه	موی فر	از موی فر خوشم می آید
گزر	گزران ٚ آبا بیگیر	هویج	آب هویج ها را بگیر
گل	میرزاکوچی خان ایتا پيله گل بو	شخصیت	میرزاکوچک خان یک شخصیت بزرگ بود
گلف	گلف بینیشینید	با فاصله	با فاصله بنشینید
گود	می مرد ٚ گودان دیرو بامؤبید می خانه	خانواده	دیروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گوده	خو رختانا ٚ گوده بوکود بنا اوتاق ٚ دورون	قلمبه	لباس هایش را قلمبه کرد گذاشت داخل اتاق
گوزارش	ایمشب وا می گوزارشأ تومانا ٚ کونم	گزارش	امشب باید گزارشم را تمام کنم
گوش ٚ کون	می گوش ٚ کون بوگوفته	دم گوش	دم گوشم گفتم
گول	ا ٚ گولا ته ره بیهئم	گل	این گل را برای تو خریدم
گولاز	می گولاز ان ٚ کی گیلکیم	افتخار	افتخار ما این است که گیلک هستیم
گولدان	می گولدان بشکفته	گلدان	گلدانم شکست
گولی	می گولی مرا در کونه	گلو	گلویم درد می کند

گۆلي	چازگي بۆكۆدم مي گۆلي در كۆنه	گلو	سرماخوردم گلويم درد می کند
گۆمار	گۆمار پۆشت جۆخۆفت	خارستان	پشت خارستان پنهان شد
گۆمگۆمه	مي گۆش ۛ كۆن گۆمگۆمه كۆدي	پچ پچ	دم گوشم پچ پچ می کرد